

ЦАХИУРЫН ХӨНДИЙН СҮҮДЭР

ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ДУТМАГ БАЙДАЛ

ЭМНЕСТИ
ИНТЕРНЭШНЛ



Business & Human Rights
Resource Centre

**ЭМНЕСТИ ИНТЕРНЭШНЛ НЬ ХҮН БҮРД
ЭРХИЙГ НЬ ЭДЛҮҮЛЭХИЙН ТӨЛӨӨ ХҮМҮҮСИЙН
ХҮНЛЭГ СЭТГЭЛД ТУЛГУУРЛАН КАМПАНИТ
АЖИЛ ӨРНҮҮЛДЭГ 10 САЯ ХҮНИЙГ ЭГНЭЭНДЭЭ
НЭГТГЭСЭН ДЭЛХИЙ ДАЯАРХ ХҮНИЙ ЭРХИЙН
ХАМГААЛАГЧДЫН ХӨДӨЛГӨӨН ЮМ.**

Бид аливаа засгийн газар, улс төрийн үзэл суртал, эдийн засгийн ашиг сонирхол, шашин шүтлэгээс ангид бие даасан, хараат бус бөгөөд гишүүд дэмжигчдийнхээ хандив тусламжаар санхүүждэг.

Хүмүүс эв санааны нэгдэлтэй, хүмүүнлэг энэрэнгүй байснаар илүү сайхан нийгмийг бий болгож, өөрчилж чадна гэдэгт бид итгэдэг.

© Amnesty International 2023

Энэхүү бүтээл нь оюуны өмчийн бүртгэлтэй болно. (зохиогчийн нэрийг дурдана, худалдахгүй, хуулбарлахгүй, олон улсын 4.0 зөвшөөрөл). <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг манай цахим хуудсаас авна уу.
www.amnesty.mn

2024 онд анх хэвлэгдэв.
Amnesty International Ltd
Ийстон Гудамж 1, Петер Бененсоны Ордон
Лондон хот WC1X 0DW, UK

Индекс: POL 40/7108/2023
Хэл: Англи

**ЭМНЕСТИ
ИНТЕРНЭШНЛ**



**БИЗНЕС БА ХҮНИЙ ЭРХИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ТӨВ НЬ
180 ГАРУЙ УЛСЫН 10,000 ГАРУЙ КОМПАНИЙ
ХҮНИЙ ЭРХЭД НӨЛӨӨЛЖ БҮЙ НӨЛӨӨЛЛИЙГ
БАРИМТЖУУЛАН ШАЛГАЖ, ӨӨРСДИЙН
ЦАХИМ ХУУДСААР ДАМЖУУЛАН 10 ГАРУЙ
ХЭЛ ДЭЭР МЭДЭЭЛДЭГ ОЛОН УЛСЫН ТӨРИЙН БҮС
БАЙГУУЛЛАГА ЮМ.**

Бизнесийн байгууллагууд нь хүний эрхийг хүндэтгэж, зөрчлийг арилгаж, тогтвортой зах зээл болон бизнесийн орчин, хүний эрхийг дээдэлсэн ирээдүйг бий болгоход манлайлан оролцдог, баялгийн тэгш байдлыг хангасан хамтын хөгжил цэцэглэлтийг хүн бүр эдлэх боломжтой дэлхий ертөнцийг бүтээх нь бидний алсын хараа юм.

Бид бизнес эрхлэгчдийг хүний эрхийг хүндэтгэж, дээдэлдэг тэгш нийгмийг бүтээхийн тулд өөрсдийн түнш, холбоотон болон иргэний нийгмийн байгууллагуудтай хамтран ажилладаг.

Бид засгийн газар, бизнесийн байгууллагуудын шийдвэр гаргагчдад зөвхөн ашиг дээр суурилсан бизнесийн үйл ажиллагааг хүний эрхийг хүндэтгэсэн эдийн засгийн загвар бүхий болгон өөрчлөхөд шаардлагатай хууль, дүрэм болон хэм хэмжээг батлан гаргахад нь нөлөөлөх баримтуудыг цуглуулан дүн шинжилгээ хийж, ил болгохыг зорин ажилладаг.

Бид хүний эрхийн зөрчилд хариуцлага тооцох зорилгоор ажиллаж буй өөрсдийн түнш, холбоотон, хөдөлгөөнүүдийг дэмжиж ажилладаг.



АГУУЛГА

1. ХУРААНГУЙ
2. АРГА ЗҮЙ
3. ХҮНИЙ ЭРХЭД ЭРСДЭЛ ДАГУУЛЖ БУЙ
ГЕНЕРАТИВ (ҮҮСГЭГЧ) ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААН
4. ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМ ХҮНИЙ ЭРХИЙН
МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХИЙН АЧ
ХОЛБОГДОЛ
5. ҮР ДҮНГИЙН ХУРААНГУЙ
6. ДҮГНЭЛТ
7. ЗӨВЛӨМЖ
8. ХАВСРАЛТ А: ВЕНЧУР КАПИТАЛЫН
ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХУУДАС
9. ХАВСРАЛТ Б: ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМУҮДЭД
ХАНДСАН ЗАХИДАЛ



ХУРААНГУЙ

2023 онд ChatGPT танилцуулагдаж, зах зээлд гарснаас хойш генератив (үүсгэгч) хиймэл оюун ухаанд (Generative AI) оруулах хөрөнгө оруулалт **асар ихээр** нэмэгдсэн.

2023 оны эхний зургаан сарын дотор үүсгэгч хиймэл оюун ухаанд суурилсан шийдэл, хэрэгслийн санхүүжилт 2022 онтой харьцуулахад **тав дахин** нэмэгдэж, тэр дундаа венчур капитал (VC) фирмүүд тэднийг санхүүжүүлэхэд чухал үүрэг гүйцэтгэсэн.

2032 он гэхэд үүсгэгч хиймэл оюун ухааны зах зээл **200.73 тэрбум ам.долларт** хүрэх төлөвтэй байгаа бөгөөд тус технологийг дараагийн «**зэвсгийн уралдаан**»-ы хөдөлгөгч хүч гэж тодорхойлж байна.

ХУРААНГҮЙ

Генератив (үүсгэгч) хиймэл оюун ухаан гэдэг нь аудио, зураг, текст, тэр ч байтугай компьютерын код зэрэг шинэ контент үүсгэх боломжтой алгоритмын системийг хэлнэ.

Аливаа шинэ технологийн нэгэн адил эдгээр систем нь нийгэмд байгаа өрөөсгөл ойлголт, тэгш бус байдлыг нэмэгдүүлэх, хувийн нууцтай холбоотой эрхүүдийг зөрчиж, буруу ташаа мэдээлэл түгээх зэрэг болзошгүй эрсдэлүүдийг үүсгэж байна. Фрийдом Хаусын мэдээлснээр, үүсгэгч хиймэл оюун ухааныг хамгийн багадаа 16 улсад “буруу мэдээлэл тараах, эсэргүүцэгчдийг гутаан доромжлох, олон нийтийн мэтгэлцээнд нөлөөлөх” зорилгоор ашигласан нь нотлогдсон. 2023 онд Блүүмбэрг үүсгэгч хиймэл оюун ухаан ашиглаж хийгдсэн 5000 гаруй зурагт дүн шинжилгээ хийхэд, өндөр цалинтай ажлын байрыг цайвар арьстай хүмүүсээр илэрхийлдэг болохыг тогтоожээ. Түүнээс гадна, гэрийн үйлчлэгч, кассчин зэрэг бага цалинтай ажлуудаас бусад ажлын байрыг эрэгтэй хүний зургаар дүрслэн харуулсан байна.

Үүсгэгч хиймэл оюун ухааны платформ болох ChatGPT-г бүтээсэн OpenAI-ийн гүйцэтгэх захирал Сэм Алтман хэлэхдээ **“Хэрэв энэ технологи буруу чиглэл рүүгээ явбал, үр дүн нь үнэхээр муу байх болно”** гэжээ. Гэвч тус технологийн үр нөлөө үүнээс ч дор байх боломжтой. Учир нь одоогоор үүсгэгч хиймэл оюун ухаан барагтаа зохицуулалтгүй ашиглагдаж байна.

Үүсгэгч хиймэл оюун ухааны хэрэгслүүд нь олон төрлийн бүтээлч байдал, шинэ арга, бүтээмжийг нэмэгдүүлэх (судалгаа болон орчуулга), олон янз хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүст илүү хүртээмжтэй болж байгаа зэрэг олон боломжийг олгож байгаа ч компаниуд эдгээрийг бусдад хохирол учруулахгүйгээр бүрэн хэрэгжүүлэхийн тулд тухайн

технологийг зохион бүтээх, хөгжүүлэх, ашиглахдаа хүний эрхийг дээдэлсэн хандлагыг чухалчилж, хэрэгжүүлэх нь маш чухал юм.

ГЕНЕРАТИВ (ҮҮСГЭГЧ) ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААН НЬ АУДИО, ЗУРАГ, ТЕКСТ, ТЭР Ч БАЙТУГАЙ КОМПЬЮТЕРЫН КОД ЗЭРЭГ ШИНЭ КОНТЕНТ БҮТЭЭХ БОЛОМЖТОЙ АЛГОРИТМЫН СИСТЕМИЙГ ХЭЛНЭ.

Эдгээр эрсдэлийг арилгах, бууруулах, бодит хор уршгаас урьдчилан сэргийлэх үүрэг нь дан ганц үүсгэгч хиймэл оюун ухаан дээр суурилсан бүтээгдэхүүн хөгжүүлж буй улс орнууд, компаниудад хамааралтай биш бөгөөд хөрөнгө оруулагчид, тэр дундаа олон тооны үүсгэгч хиймэл оюун ухаанд суурилсан гарааны бизнесийг санхүүжүүлж байгаа венчур капитал (VC) фирмүүдэд бас хамаарна. Үүсгэгч хиймэл оюун ухаан дээр суурилсан хүний эрхийн эдгээр эрсдэлийг тодорхойлох, ойлгох, урьдчилан сэргийлэх, бууруулах нь шийдэх ёстой нэн чухал асуудал юм. Учир нь энэхүү технологи хувьсан өөрчлөгдөх боломжтой технологи юм.

Гэсэн хэдий ч Эмнести Интернэшнл, Бизнес ба Хүний Эрхийн Мэдээллийн Төвөөс хийсэн энэ судалгаанаас харахад тэргүүлэгч Венчур Капитал (VC) фирмүүд нийгэмд хор хөнөөлтэй, зарим тохиолдолд залруулах боломжгүй үр дагаварт хүрч болзошгүй хиймэл оюун ухааны технологийн эрсдэл, бодит хор уршгийг арилгах үүрэг хариуцлагаа, тэр дундаа хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж чадахгүй байгааг харуулж байна. Үнэн хэрэгтээ хэд хэдэн тэргүүлэгч венчур капитал фирмүүд энэхүү хандлагыг эсэргүүцэж байгаа бөгөөд тэдний

нэг Андреесен Хоровиц венчур капиталыг үүсгэн байгуулагч Марк Андреесен юм. Тэрээр хэлэхдээ: “Бидэнд дайснууд байна... Өнөөгийн нийгэм сүүлийн 60 жилийн турш технологийн болон хүмүүсийн амьдралын эсрэг кампанит ажил өрнүүлж, “нийгмийн хариуцлага”, “оролцогч талуудын капитализм (компани нь зөвхөн өөрийн хувьцаа эзэмшигчид бус бусад бүх оролцогч талуудын ашиг сонирхолыг анхаарах, үүнд үйлчлэх ёстой гэсэн ойлголт)”, “урьдчилан сэргийлэх зарчим”, “итгэлцэл ба аюулгүй байдал”, “техникийн ёс зүй”, “эрсдэлийн менежмент” гэх мэт янз бүрийн **томьёолол дор** нийтийг бүхэлд нь ёс суртахууны доголдолд оруулж байна” гэж мэдэгджээ.

Компани болон хөрөнгө оруулагчид дэлхийн хаана үйл ажиллагаа явуулж байгаагаас үл хамааран өөрийн бүхий л үйл ажиллагааныхаа явцад хүний эрхийг хүндэтгэх үүрэгтэй. Энэ нь НҮБ-ын Бизнес ба Хүний эрхийн удирдах зарчмууд (НҮБ-ын удирдах зарчмууд) зэрэг олон улсын нийтээр хүлээн зөвшөөрөгдсөн хэм хэмжээ юм. Энэхүү үүрэг хариуцлагыг биелүүлэхийн тулд компани, хөрөнгө оруулагчид, түүний дотор Венчур Капитал (VC) фирмүүд өөрсдийн бий болгосон эсхүл бий болгож болзошгүй хүний эрхийн зөрчлийг илрүүлэх мөн арилгах шаардлагатай арга хэмжээг авах ёстой. Энэ нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийхгүйгээр бодит болох боломжгүй юм.

Үүсгэгч хиймэл оюун ухаанд ихээхэн хөрөнгө оруулалт хийсэн венчур Капитал (VC) фирмүүдийн үйл ажиллагааг үнэлэхийн тулд АНУ-ын Эмнести Интернэшнл болон Бизнес ба Хүний Эрхийн Мэдээллийн Төвөөс үүсгэгч хиймэл оюун ухаанд суурилсан компаниудад хөрөнгө оруулалт хийсэн хамгийн том 10 венчур капитал (VC) -ийн сан болон 2 гарааны бизнес хурдасгуурт хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж байгаа эсэхийг тодорхойлох зорилгоор асуумж явуулсан.

Судалгаанд хамрагдсан компаниуд нь Инсай Партнерс (Insight Partners), Таягар Глобал Менежмент (Tiger Global Management), Сикуюиа Капитал (Sequoia Capital), Андреесен Хоровиц (Andreessen Horowitz), Лаятспид Венчур Партнерс (Lightspeed Venture Partners), Нью Энтерпрайс Ассосиатес (New Enterprise Associates), Бэссэмер Венчур Партнерс (Bessemer Venture Partners), Женерал Каталист Партнерс (General Catalyst Partners), Фоундерс Фанд (Founders Fund), Технологи Кроссовер Венчурс (Technology Crossover Ventures), Текстарс (Techstars) болон Вая Комбинатор (Y Combinator) болно. Эдгээр бүх компани АНУ-д байрладаг. АНУ-ын Эмнести Интернэшнл болон Бизнес ба Хүний Эрхийн Мэдээллийн Төв нь венчур капитал (VC) -ийн сангууд болон тэдний хөрөнгө оруулагчдын хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж буй түвшинг тодорхойлохын тулд эхлээд венчур капитал (VC) компаниудын болон хурдасгууруудын нийтэд нээлттэй байршуулсан хүний эрхийн бодлогод судалгаа хийсэн. Дараа нь үүнийг бататгахын тулд эдгээр сангийн ерөнхий зөвлөхүүд эсвэл бусад ахлах албан тушаалтнуудад дэлгэрэнгүй захидал илгээсэн.

Энэхүү судалгааны үр дүнд тэргүүлэгч венчур капитал (VC) фирмүүд болон гарааны бизнесийн хурдасгуурууд үүсгэгч хиймэл оюун ухааны гарааны бизнест хөрөнгө оруулахдаа хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийх үүрэгээ маш хангалтгүй биелүүлж байгаа болох нь батлагдсан. Бид дараах байдлаар гол судалгааны үр дүнг гаргалаа:

12 ФИРМИЙН ЗӨВХӨН 3 НЬ

Хөрөнгө оруулалт оруулахдаа хариуцлагатай технологийг чухалчлан авч үзэх амлалтыг олон нийтэд өгсөн тухай дурдсан.

12 ФИРМИЙН ЗӨВХӨН 1 НЬ

Хүний эрхтэй холбоотой тодорхой амлалт өгсөн

12 ФИРМИЙН ЗӨВХӨН 1 НЬ

Аливаа компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргах мөн хязгаарлагдмал хариуцлагатай нөхөрлөл (LPS) сонгох үедээ хүний эрхийн магадлан шинжилгээг хийдэг гэж хариулсан. Хязгаарлагдмал хариуцлагатай нөхөрлөл (LPS) гэдэг нь венчур капитал (VC) фирмүүдийн хөрөнгө оруулалтын санд санхүүжилт олгодог хөрөнгө оруулагчид юм.

12 ФИРМИЙН ЗӨВХӨН 1 НЬ

Өөрсдийн хөрөнгө оруулсан компаниуддаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудалд дэмжлэг үзүүлдэг бол 2 нь дэмжлэг үзүүлж, эхлэх шатандаа явж байна.

Тэргүүлэгч венчур капитал (VC) фирмүүд болон хурдасгуур сангууд үүсгэгч хиймэл оюун ухаанд онцгой ач холбогдол өгөн хөрөнгө оруулж байгаа учир НҮБ-ын Удирдах зарчмуудад тусгагдсан хүний эрхтэй холбоотой хүлээсэн үүргээ нэн тэргүүнд авч үзэн, биелүүлэхгүй байх магадлал улам ихэссээр байна.

Ил тод байдал, хүний эрхийн магадлан шинжилгээ, оролцогч талуудтай ялангуяа иргэний нийгмийн байгууллагуудтай үр дүнтэйгээр хамтран ажиллах нь технологи дахь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтыг бий болгоход маш чухал бөгөөд үүний тулд хөрөнгө оруулагчид өөрсдийн үүргийг биелүүлж, хариуцлагыг нэмэгдүүлэх шаардлагатай байна.



АРГА ЗҮЙ

Венчур капитал (VC) фирмүүдийн хүний эрхэд үзүүлж буй нөлөөллийг илрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх, бууруулах зорилгоор хүний эрхийн магадлан шинжилгээ аль хүрээнд хийж буйг судлан тогтоохын тулд АНУ-ын Эмнести Интернэшнл, Бизнес ба Хүний Эрхийн Мэдээллийн Төвөөс дор хаяж 1 үүсгэгч хиймэл оюун ухаанд хөрөнгө оруулсан хамгийн том 10 венчур капитал сан болон 2 гарааны бизнесийн хурдасгуур сангийн бодлогод дүн шинжилгээ хийсэн.

Бид венчур капитал сэтгүүлийн 2022 оны хамгийн том тавин венчур капитал (VC)-ийн жагсаалтыг ашиглан менежментийн хөрөнгө дээр (AUM) нь тулгуурлаж хамгийн том фирмүүдийг тодорхойлж, дараа нь DealRoom-ийн (гарааны бизнес болон венчур капитал (VC)-ийн санхүүжилтийн талаарх мэдээлэл цуглуулдаг компани) өгөгдлийг ашиглан эдгээрээс аль нь генератив (үүсгэгч) хиймэл оюун ухаанд суурилсан компаниудад хөрөнгө оруулалт хийснийг тодорхойлсон.

АРГА ЗҮЙ

Энэхүү аргачлалын хүрээнд хамгийн багадаа нэг генератив (үүсгэгч) хиймэл оюун ухааныг хөгжүүлэхэд хөрөнгө оруулсан 10 венчур капитал (VC) фирмүүдийг тодорхойлсон бөгөөд эдгээр нь: Инсаят Партнерс (Insight Partners), Таягар Глобал Менежмент (Tiger Global Management), Сикуюиа Капитал (Sequoia Capital), Андреесен Хоровиц (Andreessen Horowitz), Лаятспид Венчур Партнерс (Lightspeed Venture Partners), Нью Энтерпрайс Ассоциатес (New Enterprise Associates), Бэссэмер Венчур Партнерс (Bessemer Venture Partners), Женерал Каталист Партнерс (General Catalyst Partners), Фоундерс Фанд (Founders Fund) болон Технологи Кроссовер Венчурс (Technology Crossover Ventures) болно. Энэхүү аргачлалын хүрээнд хамгийн багадаа нэг үүсгэгч хиймэл оюун ухааныг хөгжүүлэхэд хөрөнгө оруулсан 2 гарааны бизнесийн хурдасгуур байгаа бөгөөд эдгээр нь Техстарс (Techstars) болон Вая Комбинатор (Y Combinator) юм. Эдгээр бүх фирм АНУ-д бүртгэлтэй.

Венчур Капитал (VC) сангууд болон тэдгээрийн хөрөнгө оруулагчид хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийдэг эсэхийг тодорхойлохын тулд АНУ-ын Эмнести Интернэшнл, Бизнес ба Хүний Эрхийн Мэдээллийн Төв эхлээд венчур капитал (VC) фирм болон хурдасгуурын хүний эрхийн бодлогод вэбсайт дээр байршуулсан олон нийтэд нээлттэй мэдээлэлд тулгуурлан эхний дүн шинжилгээг хийсэн. Гэвч үр дүнд хүрэхэд хэд хэдэн асуудал тулгарсан. Зарим сан хайлт хийх боломжгүй цахим хуудастай байсан; зарим сан өөрсдийн хийж гүйцэтгэсэн хүний эрхийн магадлан шинжилгээг олон нийтэд зориулан өөрсдийн цахим хуудсанд оруулаагүй байх боломжтой. Зарим сан “Хөрөнгө оруулалтын

бодлого”, “Эрсдэлийн удирдлагын бодлого” эсвэл “ТУЗ-ийн журам ба практик” зэрэг баримт бичгүүдэд хүний эрхийн магадлан шинжилгээний зарим хэсгийг тусгасан байх боломжтой.

АНУ-ын Эмнести Интернэшнл, Бизнес ба Хүний Эрхийн Мэдээллийн Төвөөс 12 венчур капитал (VC) фирм болон хурдасгууруудад захидал илгээсэн боловч аль нь ч буцааж хариу ирүүлээгүй. Тиймээс, бид 2023 оны 11-р сарын 9-нд энэхүү товч тайлангийн үр дүнг тоймлон, нэмэлт тайлбар, тодруулга авахыг хүссэн захидал илгээсэн. Гэвч, фирмүүдийн аль нь ч эдгээр захидалд хариу ирүүлээгүй.

Тиймээс бидний үнэлгээ зөвхөн нийтэд нээлттэй баримт бичигт үндэслэн хийгдсэн болно. Хавсралт А-д венчур капитал (VC)-ийн үнэлгээний хуудсыг хавсаргасан бол венчур капитал (VC)-д илгээсэн захидлын жишээг Хавсралт В-д хавсаргасан.

АСУУДЛЫГ ШИЙДВЭРЛЭХИЙН ТУЛД АНУ-ЫН ЭМНЕСТИ ИНТЕРНЭШНЛ БОЛОН БИЗНЕС БА ХҮНИЙ ЭРХИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ТӨВ ЭДГЭЭР 10 ВЕНЧУР КАПИТАЛ (VC) ФИРМ БОЛОН 2 ГАРААНЫ БИЗНЕСИЙН ХУРДАСГУУРЫН ЕРӨНХИЙ ЗӨВЛӨХҮҮД БОЛОН БУСАД АХЛАХ АЛБАН ТУШААЛТНУУДАД 2023 ОНЫ 5-Р САРЫН 23-Н ТАЙЛАНГИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЛИЙГ АГУУЛСАН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ЗАХИДАЛ ИЛГЭЭСЭН.

ГЭВЧ АЛЬ Ч ФИРМ ХАРИУ ӨГӨӨГҮЙ.



ГЕНЕРАТИВ (ҮҮСГЭГЧ) ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААНЫ УЛМААС УЧИРЧ БҮЙ ХҮНИЙ ЭРХТЭЙ ХОЛБООТОЙ ЭРСДЭЛ

Томоохон технологийн компаний захирал, хэрэглэгчдийн бүлэг, сэтгүүлч, хувь хүний нүүцлалтай холбоотой эрх хамгаалагчид, засгийн газрын агентлагууд, тэр ч байтугай зарим хөрөнгө оруулагчид үүсгэгч хиймэл оюун ухаан хүний эрхийн зөрчил үүсгэж байгаа тухай дурдаж ирсэн.

Эдгээр технологийг нийгмийн сайн сайхны төлөө ашиглахад удирдлага болох шаардлагатай зохицуулалтууд байхгүй байхад тус бүтээгдэхүүн нь зах зээлд нэвтэрсэн учир хувийн хэвшил илүү өндөр хяналт, нарийн зохицуулалт, мөн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах шаардлагатай байна.

Үүсгэгч хиймэл оюун ухааны давуу талыг ашиглахын тулд уг технологийн хувь хүн болон нийгэмд учруулж болох хамгийн ноцтой эрсдэлүүдийг НҮБ-ын удирдах зарчмуудын хүрээнд зайлшгүй ялгаж, салгаж, шийдвэрлэх шаардлагатай.

ГЕНЕРАТИВ (ҮҮСГЭГЧ) ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААНЫН УЛМААС УЧИРЧ БУЙ ХҮНИЙ ЭРХТЭЙ ХОЛБООТОЙ ЭРСДЭЛ

Доор дурдсанчлан, үүсгэгч хиймэл оюун ухаан нь бие махбодийн, сэтгэл зүйн болон нэр хүндэд хохирол учруулж, нийгэм дэх тодорхой бүлэг эсхүл хүнийг гутаан доромжлох үйлдэл, эдийн засгийн тогтворгүй байдал цаашлаад хувь хүний болон олон нийтийн ялгаварлан гадуурхалтыг улам хурцатгах боломжтой. Ялангуяа, **зөрчилдөөн ихтэй бүсэд, хилийн заагт** эсвэл **эмзэг бүлгийн хүмүүстэй** холбоотойгоор үүсгэгч хиймэл оюун ухааныг ашиглахад өндөр эрсдэлтэй байх боломжтой.

Шударга ёс, ил тод байдал болон хариуцлагатай байдал хангагдаагүй үед компаниуд, **хэвлэл мэдээллийнхэн** эсвэл **төрийн байгууллагууд** энэхүү технологийг яаран хэрэглэх нь асар их сөрөг үр дагаварт хүргэж болзошгүй юм. Эдгээр бүтээгдэхүүнийг хэрхэн хөгжүүлж мөн ашиглагдаж байгаа талаар мэдээлэл ил тод бус; хөрөнгө оруулагчид эсвэл компаниудад байгаль орчин, хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийх заавал биелэгдэх шинжтэй хууль ёсны шаардлага байхгүй; хиймэл оюун ухаан хөгжүүлэгчид болон гарааны бизнес эрхлэгчид өөрсдийн үйл ажиллагааг бүрэн тайлбарлаж, бүтээгдэхүүний үр дагаврыг бүрэн тодорхойлох чадваргүй; мөн үүсгэгч хиймэл оюун ухаан хүний эрхэд шууд болон шууд бусаар хохирол учруулсан тохиолдолд хариуцлага тооцох хууль эрх зүйн орчин бүс нутгийн, үндэсний болон олон улсын түвшинд одоог хүртэл байхгүй байгаа нь дээрх асуудлуудыг улам гүнзгийрүүлж байна.

Зарим хөрөнгө оруулагч, компаниуд үүсгэгч хиймэл оюун ухааныг буруугаар ашиглах боломжит магадлалыг ил тод хүлээн зөвшөөрч байхад, **зарим нь** тус салбарыг “өндөр эрсдэлт бүлэг”-т хамаатуулахгүй байх зорилгоор **төрийн байгууллагын шийдвэр гаргагчдыг** нууцаар **лоббидож** байна.

Аль хэдийн үүссэн болон үүсэж болзошгүй асуудлуудаас харахад хөрөнгө оруулагчид хиймэл оюун ухаан хөгжүүлж буй компани эсвэл түүн дээр суурилсан бүтээгдэхүүнийг санхүүжүүлэхдээ хүний эрхийн дараах томоохон эрсдэлүүдийг харгалзан үзэх шаардлагатай. Тиймээс дараах жагсаалтад хамгийн их тулгарч болзошгүй хүний эрхийн зөрчлүүдийг багтаахыг зорилоо.

ХҮНИЙ ХУВИЙН МЭДЭЭЛЛИЙГ ХАМГААЛАХТАЙ ХОЛБООТОЙ ЗӨРЧИЛ

Шаардлагатай өгөгдлийг цуглуулах, хамгаалах, мэдээллийн эх сурвалжийг ил болгохтой холбоотой зохицуулалт байхгүйгээс үүдэж, компаниуд үүсгэгч хиймэл оюун ухааны загварыг хөгжүүлэх, сайжруулах зорилгоор маш их хэмжээний өгөгдлийг (жишээлбэл, хувийн мэдээлэл агуулсан) цуглуулж, ашиглахыг эрмэлздэг. Мэдээллийн болон **кибер аюулгүй байдлын эрсдэлээс** гадна, компаниуд хиймэл оюун ухааныг хөгжүүлэх явцдаа гуравдагч этгээдээс **хүний хувийн мэдээллийг** авах замаар хүний хувийн мэдээллээ **хамгаалах эрхийн зөрчлийг** үүсгэж байна.

ГЕЙ ХҮМҮҮСИЙГ ЭСРЭГ ХҮЙСТНЭЭ СОНИРХДОГ БОЛГОХЫГ ЗӨВЛӨСӨН ЭМЧИЛГЭЭГ ГҮҮГЛИЙН БАРД САНАЛ БОЛГОЖ, ХОЛОКОСТЫГ ХЭЗЭЭ Ч БОЛООГҮЙ ГЭЖ ҮГҮЙСГЭСЭН ТОХИОЛДОЛ ГАРСАН.



ЭПИК-ийн судлаачдын дурьдаж буйгаар компаниуд хүмүүсийн хувийн мэдээллийг ашиглахдаа зөвшилцдөггүй бөгөөд ихэнх хүн өөрийн хувийн мэдээллээ ашиглуулж байгаа талаар ямар ч мэдээлэлгүй байдаг. 2022 онд **Калифорнид амьдардаг нэгэн уран бүтээлч** өөрийн эмчилгээний үед авахуулсан зургаа хиймэл оюун ухаанд суурилж зургийн модель хөгжүүлэгч “LAION-5B” зургийн багцаас олсон. Хүмүүсийн хувийн мэдээлэл задрах эрсдэл өндөр, мөн уг мэдээллийг устгах боломж хомс байгаа тохиолдолд урт хугацаандаа хүмүүс цахим орчинд өөртэйгээ холбоотой аливаа мэдээллийг оруулах нь **эрс багасна.**

ХҮМҮҮСИЙН ХУВИЙН МЭДЭЭЛЭЛ ЗАДРАХ ЭРСДЭЛ ӨНДӨР. УГ МЭДЭЭЛЛИЙГ УСТГАХ БОЛОМЖ ХОМС БАЙГАА ТОХИОЛДОЛД УРТ ХУГАЦААНДАА ХҮМҮҮС ЦАХИМ ОРЧИНД ӨӨРТЭЙГЭЭ ХОЛБООТОЙ АЛИВАА МЭДЭЭЛЛИЙГ ОРУУЛАХ НЬ ЭРС БАГАСАХ НӨХЦЛИЙГ БҮРДҮҮЛЖ БАЙНА.

АЛГОРИТМД ТОГТСОН НЭГ ТАЛЫГ БАРИМТАЛСАН БОЛОН ХЭВШМЭЛ ОЙЛГОЛТ БҮХИЙ МЭДЭЭЛЛИЙГ ХАДГАЛЖ ҮЛДЭХ НЬ

Үүсгэгч хиймэл оюун ухааны системүүд нь сургалтын өгөгдлөөс үүдэлтэйгээр бий болсон **нэг талыг баримталсан мөн хэвшмэл ойлголт бүхий** мэдээллүүдийг хуулбарлан түгээх боломжтой. Нэг талыг барьсан, үнэн эсэх нь батлагдаагүй өгөгдлийн багц нь нийгмийн тэгш бус байдлыг улам бүр нэмэгдүүлж, хүмүүсийг хуулийн өмнө харилцан тэгш байх эрхийг зөрчиж, **арьс өнгөөр ялгаварлан гадуурхагдсан бүлгүүд, эмэгтэйчүүд, нонбайнари** болон бусад бүлгүүдэд шударга бусаар нөлөөлж болзошгүй байна. Энэ нь **төрийн үйлчилгээнд хамрагдах, дур зоргоор баривчлахаас** ангид байх, **тэгш боломжоор хангагдах** зэрэг бусад эрхийг хэрэгжүүлэхэд нөлөөлдөг.

Интернэтээс устгагдсан хиймэл оюун ухаан хөгжүүлэлтэд ашиглагдаж байсан олон тооны мэдээллийн багц нь **эмэгтэйчүүдийг үзэн ядах, арьс өнгөөр ялгаварлан гадуурхах болон үндэстнийг гутаан доромжлох** үзэлтэй холбоотой мэдээллүүдийг агуулж байдаг: “Stable Diffusion” (текстэн дээр тулгуурлан зураг үүсгэдэг үүсгэгч хиймэл оюун ухаан) ашиглан бүтээсэн 5000 гаруй зурагт хийсэн Блүүмбэргийн **дүн шинжилгээнээс** харахад “арьс өнгөөр болон хүйсээр ялгаварлан гадуурхсан үзлийг” нэлээдгүй агуулсан болохыг нотолсон. Гүүглийн Бард үүсгэгч хиймэл оюун ухаантай чатбот) ижил хүйстнүүдийг эсрэг хүйстнээ сонирхдог болгохыг **зөвлөсөн** эмчилгээг санал болгож, Холокостыг хэзээ ч болоогүй гэж үгүйсгэж, хиймэл оюун ухаан гаргах нэрийн дор Еврейчүүдийн эсрэг антисемит үзлийг түгээсэн байна. Өөр нэг үүсгэгч хиймэл оюун ухаанд суурилсан **зураг бүтээх аппликейшн** хар арьст, ази, өнгөт арьст эмэгтэй хэрэглэгчдийн хүйсээр ялгаварласан, нүцгэн зургуудыг (ихэвчлэн тэдний арьсны өнгийг илүү цайвар болгож, биеийг нь туранхай болгож) гаргасан байна. Үүсгэгч хиймэл оюун ухаан нь хэвшмэл ойлголтыг улам дэвэргэж, тэдгээр нь ирээдүйн хиймэл оюун ухаан хөгжүүлэлтийн өгөгдөл болж байгаа нь нэг талыг баримталсан тогтсон хандлагыг нэмэгдүүлж, санаандгүйгээр сөрөг үр дагаврыг нийгэмд бий болгох эрсдэлтэй юм.

Эдгээр хиймэл оюун ухааны хэрэгсэлүүд нь шинэ контент бүтээх, **сэтгэл хөдлөлд дүн шинжилгээ хийх, эрүүл мэндийн онош тавих, ажил горилогчдыг шалгах,** бусад чухал шийдвэр гаргахад хэрэглэгддэг. Тиймээс компаниуд өөрсдийн ашиглаж буй эдгээр хэрэгслийг хүний эрхийн аливаа зөрчил гаргаж байгаа эсэх, уг зөрчлийг бий болоход хувь нэмэр оруулж байгаа эсэх эсхүл хүний эрхийн зөрчлийг дэмжиж байгаа эсэхэд мөн хэвшмэл ойлголтыг үргэлжлүүлэхгүй байхад хяналт тавих ёстой.

ҮҮСГЭГЧ ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААН НЬ **ХЭВШМЭЛ ОЙЛГОЛТЫГ УЛАМ ДЭВЭРГЭЖ** ТЭДГЭЭР НЬ ИРЭЭДҮЙН ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААН ХӨГЖҮҮЛЭЛТИЙН ӨГӨГДӨЛ БОЛЖ БАЙГАА НЬ **НЭГ ТАЛЫГ БАРИМТАЛСАН ТОГТСОН ХАНДЛАГЫГ НЭМЭГДҮҮЛЖ,** СӨРӨГ ҮР ДАГАВРЫГ НИЙГЭМД БИЙ БОЛГОХ ЭРСДЭЛТЭЙ.

ХУДАЛ, ТАШАА МЭДЭЭЛЛИЙГ АШИГЛАХ НЬ

Үүсгэгч хиймэл оюун ухааны хэрэглээнд худал болон ташаа мэдээллийг ашигласан, нэг талыг барьсан, **аюултай** контентыг бий болгосон, цахим сүлжээнд нөлөөлсөн, мэдээллийн экосистемийг хурдацтай бохирдуулсан олон жишээ байна. НҮБ-ын Дүрвэгсдийн асуудал эрхэлсэн дээд комиссарын хэлснээр, ташаа мэдээлэл нь “буруу мэдээлэл” байдаг бол худал мэдээлэл нь “хууран мэхлэлт, фишинг, суртал ухуулга зэрэг санаатайгаар хийсэн хор хөнөөл учруулах контент” гэж тодорхойлсон. НҮБ-ын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга Антонио Гутерришийн хэлснээр “Үүсгэгч хиймэл оюун ухаан нь худал мэдээлэл болон үзэн ядсан үг хэллэгийг тараахад нөлөөлөх боломжтой” гэж хэлжээ. Үүнтэй зэрэгцээд үүсгэгч хиймэл оюун ухааны хэрэгслүүдийг ашиглаж контентэд зохицуулалт хийх нь нэмэгдсээр байна. Контент зохицуулалт нь магадгүй хүмүүсийг хэт туйлширсан, түгшүүр төрүүлсэн контент үзэхээс сэргийлж болох ч, нөгөө талаасаа гадуурхагдсан, эрхээ хязгаарлуулсан хүмүүсийн дуу хоолойг хэт туйлширсан эсхүл улс төрийн ашиг сонирхолтой холбоотойгоор устгах нөхцөл байдлыг үүсгэж болзошгүй юм. Олон компани контентыг автоматаар устгах хэрэгслүүдийн гүйцэтгэх үүрэг эсвэл хуурамчаар устгагдсан контентыг хэрхэн зохих ёсоор буцаан гаргах талаар

мэдээллийн **ил тод байдлыг хангаагүй** хэвээр байна. Англиас бусад хэл дээрх хиймэл оюун ухааны загваруудад эрсдэл улам нэмэгдэж байдаг. Учир нь бусад хэл дээрх загварууд сул тал ихтэй бөгөөд бага төлөөлөл бүхий бүлгүүдэд хэрэглэгддэг хэл дээрх хүний эрхийн чиглэлээр бэлтгэгдсэн контент зохицуулагчдын тоо хангалтгүй байдаг.

Гэсэн хэдий ч үүсгэгч хиймэл оюун ухааны хэрэгслүүд улам боловсронгуй болж, хуурамч, гүтгэсэн эсвэл залилсан контентыг үйлдвэрлэх, түгээх нь нэмэгдэж, зорилтот нийгмийн бүлгүүдийг чиглүүлэхэд улам хялбархан болж, үүсгэгч хиймэл оюун ухааныг ашиглан бүтээсэн мэдээллүүд нь **урьдчилан таамагласан** итгэл үнэмшил, үнэт зүйлс дээр тулгуурлан бий болж үр дүн нь манипуляц хийн чиглүүлэх суурийг бүрдүүлж байна. Ялангуяа сонгуулийн үед уг эрсдэл улам бүр нэмэгдэж байна.

АНУ-д ялгаварлан гадуурхагдсан бүлгүүдэд санал өгөх өдөр болон байршлын талаар **буруу ташаа мэдээллийг** албаар цацаж байсан. Туркийн 2023 оны сонгуулийн үеэр генератив (үүсгэгч) хиймэл оюун ухааныг ашиглаж эсрэг талын нэр дэвшигчидтэй холбоотой **150 гаруй үндэслэлгүй мэдээлэл** цацсан ба нэг жишээ нь л гэхэд эсрэг талын нэр дэвшигчдийг “террорист” үйл ажиллагаатай холбоотой гэж буруутгасан

байсан. Харвардын их сургуулийн мэдээллийн өгөгдөл судлаачдын үзэж байгаагаар, үүсгэгч хиймэл оюун ухаан дээр суурилсан технологийн үр нөлөө нь бодлого боловсруулах тогтолцооны **хамгийн сул цэг рүү** чиглэдэг байж магадгүй гэжээ.

СЭТГЭЦИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД, БИЕ МАХБОДЫН БОЛОН АЛДАР ХҮНДЭД АЮУЛ УЧРУУЛАХ НЬ

Хиймэл оюуны тусламжтайгаар бүтээгдсэн контент дээр тулгуурлаж дуу хоолойг дуурайлгах, хуурамч бичлэг хийж сэтгэл зүйн хүчирхийлэл болон худал гүтгэлэг үйлдэх эсвэл дээр дурдсан зүйлсийг хослуулан зориудаар онилж, хүчирхийлэлд хэрхэн ашиглаж болохыг сүүлийн хэдэн жил харуулсан. Ижил төрлийн контент бүтээдэг шинэ төрлийн үүсгэгч хиймэл оюун ухааны хэрэгслүүдээс харахад энэ асуудал нь улам бүр дордох аюултай байна. Энэ нь дарамт шахалт, доромжлол, мөлжлөг, шантаачлах нөхцөлийг улам бүр нэмэгдүүлж, бие махбодын болон сэтгэцийн эрүүл мэндэд маш хортой нөлөө үзүүлэх боломжтой. Үүсгэгч хиймэл оюун ухааныг улс төрийн үзэлтэй санал нийлдэггүй бүлгүүд, сэтгүүлчид, хүний эрхийг хамгаалагчдын эсрэг дарангуйлах зэвсэг

**ТУРКИЙН 2023 ОНЫ СОНГУУЛИЙН ҮЕД
ҮҮСГЭГЧ ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААНЫГ
150 ГАРУЙ ҮНДЭСЛЭЛГҮЙ МЭДЭЭЛЭЛ
ГАРГАХАД АШИГЛАСАН БОЛОХЫГ
ТОГТООСОН.**



болгон ашиглах боломжтой учир нийгэмд учирч болох эрсдэл улам нэмэгдэж байна. Хуурамчаар шантаачлах, гүтгэлэгт чиглэсэн контент идэвхитнүүдийг чимээгүй болгоход ашиглагдаж хүний эрхийг хамгаалах чадавхыг нь бууруулдаг. Түүнчлэн мэдээлэгч болон хүний эрхийн хамгаалагчдын нэр хүндийг олон нийтийн өмнө гутаан доромжлох замаар шийтгэл хүлээдэггүй байдлыг дэмжиж, хүмүүсийг нийгмийн аливаа хөдөлгөөнд оролцохоос сэргийлэх нөхцөл бий болгож байна. Үүсгэгч хиймэл оюун ухааны хэрэгслүүд улам дэвшилтэт болохын хэрээр гүтгэгдсэн хүмүүсийн гэм буруугүйг нотлох нь улам хэцүү болж, тухайн гүтгэсэн контент нь хуурамч гэдэг нь батлагдсан ч нийгэмд эсвэл хохирогчдод удаан хугацааны сөрөг нөлөө үзүүлэх боломжтой.

Компаниуд хүний эрхийг хангалттай хамгаалж чадаж байгаа гэдгээ хараахан нотолж амжаагүй байгаа энэ үед үүсгэгч хиймэл оюун ухааныг цэргийн болон батлан хамгаалахын технологид ашиглах нь амьд явах эрхэд ноцтой эрсдэл учруулж байна. Жишээлбэл, Пентагоны Батлан хамгаалахын дэвшилтэт технологийн судалгааны төслүүдийн агентлагийн хэвлэлийн төлөөлөгчийн хэлснээр үүсгэгч хиймэл оюун ухааны систем нь үхэл, амьдралтай холбоотой чухал шийдвэр гаргахад хэрэглэгдэх, итгэж болохуйц хэмжээний түвшинд хүрсэн эсэх тухай ноцтой асуудлыг хөндсөн. Мөргөлдөөний үед үүсгэгч хиймэл оюун ухааныг энгийн иргэд, дүрвэгсдийн эсрэг “нэмэлт хүч” болгон ашиглах эрсдэлтэй бөгөөд цаашлаад тухайн хиймэл оюун ухаан алдаа гаргах, зөвшөөрөлгүй ашиглагдах эсвэл хакердуулах зэргээр засаж болшгүй үр дагаварт хүрч, хариуцлагын асуудал хөндөгдөж болзошгүй байна.

ҮҮСГЭГЧ ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААНЫ СИСТЕМ НЬ ҮХЭЛ, АМЬДРАЛТАЙ ХОЛБООТОЙ ЧУХАЛ ШИЙДВЭР ГАРГАХАД ХЭРЭГЛЭГДЭХ, ИТГЭЖ БОЛОХУЙЦ ХЭМЖЭЭНИЙ ТҮВШИНД ХҮРСЭН ЭСЭХ ТУХАЙ НОЦТОЙ АСУУДЛЫГ БИЙ БОЛГОЖ БАЙНА.

ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААН ОДОО БАЙГАА БҮХ АЖЛЫН БАЙРНЫ 1/4-ИЙГ АВТОМАТЖУУЛЖ ЧАДНА ГЭСЭН МЭДЭЭЛЭЛ БАЙНА.



ХӨДӨЛМӨРЛӨХ ЭРХИЙГ ЗӨРЧИХ НЬ

Цалингүй уран бүтээлчид болон хөдөлмөрийн мөлжлөгөд өртсөн бага цалинтай ажилчдад түшиглэсэн үүсгэгч хиймэл оюун ухаан хөгжүүлэгч компаниуд нь энэхүү технологийн хамгийн гол санхүүгийн ашиг хүртэгчид бөгөөд эрх мэдэл, санхүүгийн тэгш бус байдлыг нэмэгдүүлж байна.

Үүсгэгч хиймэл оюун ухаан нь одоогийн байгаа бүх ажлын байрны дөрөвний нэгийг автоматжуулж, 300 сая ажлын байранд нөлөөлөх боломжтой гэсэн мэдээлэл байна. Ажилчдыг дэмжиж, даалгавар, үр бүтээмжийг нь нэмэгдүүлэхийн оронд шинэ технологиор дамжуулж ажлыг автоматжуулах нь дэлхийн нийлүүлэлтийн сүлжээн дэх орлогын тэгш бус байдал, одоо байгаа эрчим хүчний тэнцвэргүй байдлыг улам хурцатгах магадлалтай юм. Үүсгэгч хиймэл оюун ухааны шинэ ажлын байр бий болгох боломжийг судлахаас урьтаж хамгийн эмзэг бүлгийнхэнд энэхүү эдийн засгийн хямрал хэр зэрэг мэдрэгдэж байгааг болон түүнээс гарах зардлыг тооцоолох шаардлагатай.

300 САЯ
АЖЛЫН
БАЙР

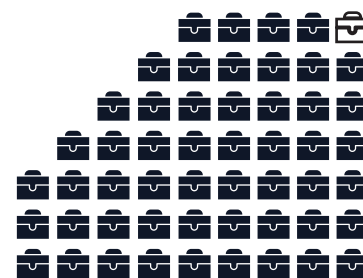
ГЕНЕРАТИВ (ҮҮСГЭГЧ)
ХИЙМЭЛ ОЮУНЫ
НӨЛӨӨНД ӨРТСӨН ГЭХ
МЭДЭЭ БАЙНА



ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМУУД ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХ АЧ ХОЛБОГДОЛ

Венчур капитал (VC) фирмүүд (хувийн капитал сангуудын экосистемийн оролцогчдын нэг) нь эхэн болон өсөлтийн шатандаа байгаа компаниудыг (ихэвчлэн «гарааны бизнесүүд» гэж нэрлэгддэг) өөрийн хөрөнгөөр санхүүжүүлдэг тул ихэнхдээ тухайн компаниудын засаглал, үйл ажиллагаанд нөлөөлөх боломжтой байдаг.

2021 ОНД СУДАЛГААНД ХАМРАГДСАН 53 ФИРМИЙН 1 НЬ Л НҮБ-ЫН УДИРДАХ ЗАРЧМУУДЫГ ХАНГАСАН ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХ ЖУРАМТАЙ БАЙСАН.



ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМУУД ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХ АЧ ХОЛБОГДОЛ

Эмнести Интернэшнл **“Эрсдэлтэй Бизнес”** **тайланг** 2021 онд нийтэлсэн. Уг тайланд тэргүүлэгч венчур капиталын фирмүүд **технологид хөрөнгө оруулахдаа хүний эрхийн магадлан шинжилгээ** хийхгүй байгаа нь тогтоогдсон. Эмнести Интернэшнл дэлхийн хамгийн том венчур капитал фирмүүд болон гарааны бизнесийн хурдасгуур 53 компанид судалгаа явуулахад НҮБ-ын удирдах зарчмуудад тусгагдсан стандартыг хангасан хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж буй нэг л компани байсан. Бусад судалгаанд хамрагдсан компаний 98 гаруй хувь нь буюу 52 фирм болон хурдасгуур нь НҮБ-ын удирдах зарчмуудын стандартад нийцсэн хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгээгүй байна. Эмнести Интернэшнл судалгаанд хамрагдсан 44 фирм буюу нийт компаний 83% нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийсэн эсэх талаар ямар нэгэн баримт олоогүй.

2022 онд венчур капитал фирмүүдийн үүсгэгч хиймэл оюун ухаанд оруулсан хөрөнгө оруулалт 2.1 тэрбум ам.долларт хүрсэн нь 2020 онтой харьцуулахад 425%-иар өссөн үзүүлэлт юм. Тэргүүлэгч венчур капитал фирм, хурдасгуурууд,

Майкрософт, Гүүгл зэрэг томоохон технологийн компаниудтай адил үүсгэгч хиймэл оюун ухааныг хурдан хөгжүүлэхэд ихээхэн хөрөнгө оруулалт хийж байна. Жишээлбэл, Инсаят Партнерс нь Жаспер гэх текстэд суурилсан хиймэл оюун ухааны программд хөрөнгө оруулалт хийж байгаа бөгөөд “Инсаят Партнерс нь хиймэл оюун ухааны хүртээмжтэй байдлыг тодорхойлохын тулд энэхүү программыг хөгжүүлэхэд 125 сая долларын хөрөнгө оруулалт хийгээд байна”. Лайятспийд Венчур Партнерс нь Стабл Диффузиний (текст өгөгдөлд үндэслэн зураг үүсгэдэг үүсгэгч хиймэл оюун ухааны загвар) Стабилити хиймэл оюун ухаанд хөрөнгө оруулалт хийсэн. Сэкуоа Капитал нь үүсгэгч хиймэл оюун ухааны компаниуд болох ДАЛЛ-И (OpenAI 2021 онд худалдаж авсан) болон Антропикд хөрөнгө оруулалт хийсэн ба энэ хиймэл оюун ухаан нь сошиал медиагаас тоглоом бүтээх, зар сурталчилгаанаас архитектур, код бичихээс график дизайн, бүтээгдэхүүний дизайнаас хууль, маркетингаас худалдан авалт хүртэл бүх салбарт нөлөөлнө гэсэн итгэлтэйгээр хөрөнгө оруулалт хийсэн.

ЭМНЕСТИ ИНТЕРНЭШНЛ 2021 ОНД
СУДАЛГААНД ХАМРАГДСАН ФИРМҮҮДИЙН
44 НЬ БУЮУ НИЙТ КОМПАНИЙН 83% НЬ
ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ
ХИЙСЭН ЭСЭХ ТАЛААР ЯМАР НЭГЭН
БАРИМТ ОЛООГҮЙ.

НҮБ-ын Бизнес ба Хүний Эрхийн удирдах зарчмуудын дагуу компаниуд хүний эрхийг хүндэтгэх хариуцлага хүлээсэн. Компаниудын хүний эрхийг хүндэтгэх хариуцлага нь тэдний өөрсдийн бизнесийн үйл ажиллагаагаар дамжуулан хүний эрхийн зөрчил гаргах эсхүл хувь нэмэр оруулахаас зайлсхийх мөн бодит нөлөөллийг багасгахыг шаарддаг. Түүнчлэн хэдийгээр тухайн зөрчил бий болоход аж ахуйн нэгжүүд хувь нэмэр оруулаагүй ч өөрсдийн үйл ажиллагааболон бизнесийн түншийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээтэй шууд холбоотойгоор үүссэн хүний эрхийн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, үр нөлөөллийг багасгахыг шаарддаг. Санхүүгийн салбарт хөрөнгө оруулагч болон хөрөнгийг хүлээн авч буй компаниуд, тэдгээрийн жижиг хувьцаа эзэмшигчийн хоорондын харилцааг “бизнесийн харилцаа” гэж үзэж болно.

Технологийн салбарт хөрөнгө оруулалт хийж буй хөрөнгө оруулагчдад НҮБ-ын удирдах зарчмууд хэрхэн хэрэглэгдэж болох тухай дурдсан олон тооны эх сурвалжууд байдаг. Үүнд, бизнесийн загвартай холбоотой эрсдэлийг шийдвэрлэх замаар хэрэгжүүлэх, эцсийн хэрэглээтэй холбоотойгоор бий болсон хүний эрхийн эрсдлийг тодорхойлох, үр дүнтэй зөрчигдсөн эрхийг сэргээн эдлүүлэх механизмыг бий болгон хэрэгжүүлж, хүртээмжтэй болгох, мөн ороцлогч талуудын оролцоог сайжруулах зэрэг багтаж байна.

Хөрөнгө оруулагч болон хөрөнгө оруулалтыг хүлээн авч буй компаниудын аль аль нь хиймэл оюун ухааны сайн тал болон үүсгэж болзошгүй хүний эрхийн бодит нөлөөллийг тодорхойлж, хариу арга хэмжээ авах идэвхтэй, байнгын алхмуудыг хийх ёстой. Энэ нь хүний эрхэд үзүүлж буй нөлөөллийг тодорхойлох, урьдчилан сэргийлэх, бууруулахын тулд хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийх мөн тухайн хүний эрхийн нөлөөллийг хэрхэн шийдвэрлэх талаарх арга барилыг тодорхойлох зэрэг багтана. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээнд хүний эрхэд учирсан болон учирч болзошгүй нөлөөллийг үнэлэх мөн тухайн үнэлгээнд тулгуурлан авах арга хэмжээг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үйл явцыг багтаан ойлгоно.

Венчур капитал фирмүүдийн хувьд энэхүү үүрэг хариуцлага нь ямар салбарт анхаарлаа хандуулах, аль компанид хөрөнгө оруулахаа сонгох, хүний эрхийг дээдэлсэн гарааны бизнесийн хөгжилд нөлөөлөх хөшүүрэг болно.

ҮР ДҮНТЭЙ ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХИЙН ТҮЛД ВЕНЧУР КАПИТАЛ (VC) ФИРМУУД ДАРААХ ЗҮЙЛСИЙГ ХИЙХ ЁСТОЙ:

ӨӨРИЙН ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААТАЙ
ХОЛБООТОЙ ҮҮСЧ
БУЙ ХҮНИЙ ЭРХИЙН
СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ
ШИЙДВЭРЛЭХИЙН ТҮЛД
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ АВСАН
КОМПАНИУД,

ХҮНИЙ ЭРХЭД СУУРИЛСАН
ВЕНЧУР КАПИТАЛ (VC)
СҮЛЖЭЭ БОЛОН ЭВСЛҮҮД,
МӨН ИРГЭНИЙ НИЙГМИЙН
БАЙГУУЛЛАГУУД ЗЭРЭГ
БУСАД ОРОЛЦОГЧ
ТАЛУУДТАЙ ХАМТРАН
АЖИЛЛАХ.

ӨӨРСДИЙН ХҮНИЙ
ЭРХИЙН МАГАДЛАН
ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХ ҮЙЛ
ЯВЦ БОЛОН ХҮНИЙ ЭРХТЭЙ
ХОЛБООТОЙ ЭРСДЭЛ,
СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ
ШИЙДВЭРЛЭХЭД АВЧ БУЙ
АРГА ХЭМЖЭЭГ ИЛ ТОД
БОЛГОХ.

ХҮНИЙ ЭРХИЙН
ЭРСДЭЛ, НӨЛӨӨЛЛИЙГ
ТОДОРХОЙЛЖ ТЭДГЭЭРИЙГ
БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭ
АВАХ.

ШИНЭЭР БИЙ БОЛЖ БУЙ
САЙН ТУРШЛАГА, ЭРСДЭЛ
МӨН ӨӨРЧЛӨГДӨЖ БУЙ
НӨХЦӨЛ БАЙДАЛД ДАСАН
ЗОХИЦОХ ЗОРИЛГООР

КОМПАНИЙ ХИЙЖ БУЙ
ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ҮЙЛ
ЯВЦЫГ БАЙНГА ҮНЭЛЖ,
САЙЖРУУЛАХ

Эдийн Засгийн Хамтын Ажиллагаа,
Хөгжлийн Байгууллагаас (OECD)
шинэчлэн гаргасан **“Үндэстэн
Дамнасан Корпорациудад зориулсан
Хариуцлагатай Бизнесийн Үйл
Ажиллагааны Удирдамж”**-д зааснаар
технологийн хөгжүүлэлт, санхүүжилт,
худалдан борлуулалт, лиценз олголт, мөн
мэдээлэл цуглуулах, ашиглахад магадлан
шинжилгээ хийхийг шаарддаг болсоноос
гадна компанийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг
хэрэглэхтэй холбоотой бизнесийн түншийн
харилцааны улмаас бий болсон нөлөөлөлд
хүний эрхийн болон байгаль орчны
магадлан шинжилгээ хийх шаардлагатай
болж байна. Энэ нь хөрөнгө оруулалтын
эхэн үеэс бүтээгдэхүүн эцсийн хэрэглэгчдэд
хүрэх хүртэлх технологийн салбарын
нэмүү өртгийн сүлжээний бүхий л үе
шатад компаний хариуцлагыг нэмэгдүүлэх
шаардлагатайг харуулж байна. Оролцогч

талуудтай үр дүнтэйгээр хамтран ажиллах нь
бизнесийн үйл ажиллагаанд өртөж, үүний
улмаас эрсдэлд орох боломжтой хүмүүсийг
зүй зохистойгоор анхаарч, хамгаалахад
нэн шаардлагатай учир энэ нь магадлан
шинжилгээний үйл явцад чухал байр
суурийг эзэлдэг. Венчур капитал фирмүүд
нөлөөлөлд өртсөн бүлгүүдийн оролцоог
нэмэгдүүлж, хамтран ажиллахад шууд үүрэг
гүйцэтгэхээс гадна өөрсдийн хөрөнгө оруулж
буй технологийн компаниуд болон эрсдэлт
бүлгүүдийн хоорондын үр дүнтэй хамтын
ажиллагааг нэмэгдүүлэхэд хувь нэмэр
оруулах ёстой.

2023 оны 8-р сарын 23-нд АНУ-ын Үнэт цаас, биржийн хороо (SEC) хувийн капитал сангуудын ил тод, шударга, хариуцлагатай байдлыг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн шинэ дүрмийг баталсан. венчур капитал фирмүүд итгэлцлийн үүргээ биелүүлж, тэтгэврийн хуримтлалд хөрөнгө оруулалт хийсэн хувь хүмүүс болон бусад хөрөнгө оруулагчдын ашиг сонирхлыг хамгаалахын тулд цаашид нягт нямбай байх ёстой. Томоохон венчур капитал (VC) фирмүүдийн дийлэнх нь АНУ-д байрладаг ба тэд энэхүү шинэ дүрмийг дагаж мөрдөх үүрэгтэй. Түүнчлэн SEC-ийн үзэж буйгаар хувийн сангийн зөвлөхүүд шинэ хуулийн дагуу тусгайлан зохицуулаагүй байсан ч одоо хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хуулийн дагуу болгоомжгүй, хайнга байдлын улмаас хохирол учруулсан тохиолдолд хариуцлагаас чөлөөлөгдөх боломжгүй.

Венчур капитал фирмүүд хувьд хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийх нь НҮБ-ын удирдах зарчмуудад заасан олон улсын хүний эрхийн, үндэсний болон бүс нутгийн комплаенсийн стандартуудад тусгагдсан үүрэг хариуцлагыг биелүүлэхэд чухал үүрэг гүйцэтгэнэ. Үнэт цаас, биржийн хорооны шинэ дүрэм нь хөрөнгө оруулалтын эрсдэл, зохих шалгалт, засаглалын механизм, мөн магадлан шинжилгээ хийх үйл явцыг хувийн капитал сангууд хэрхэн удирдан явуулах тал дээр АНУ-ын хууль тогтоогчдын харах өнцөгт

өөрчлөлт оруулах зорилготой байсан. Үүнтэй адилаар хүний эрхийн магадлан шинжилгээ нь Европын Холбооны Компаний Тогтвортой Байдлын талаарх Магадлан Шинжилгээ Хийх Удирдамжийн гол зорилго байсан бөгөөд энэ нь Европын Холбооны хууль тогтоогчдын нэн тэргүүлэх чиглэлд өөрчлөлт оруулсан үйл явдал болсон юм.

ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМУУДИЙН ХУВЬД ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХ НЬ ОЛОН УЛСЫН ХҮНИЙ ЭРХИЙН ХЭМ ХЭМЖЭЭНД ЗААСАН ҮҮРГЭЭ БИЕЛҮҮЭХЭД ЧУХАЛ ҮҮРЭГТЭЙ.

**2023.08.23-НД, АНУ-ЫН ҮНЭТ ЦААС,
БИРЖИЙН ХОРОО (SEC) ХУВИЙН
КАПИТАЛ САНГУУДЫН ИЛ ТОД,
ШУДАРГА, ХАРИУЦЛАГАТАЙ БАЙДЛЫГ
НЭМЭГДҮҮЛЭХЭД ЧИГЛЭСЭН ШИНЭ
ДҮРМИЙГ БАТАЛСАН.**





ҮР ДҮНГИЙН ХУРААНГУЙ

Венчур капитал фирмүүд өөрсдийн хүний эрхэд учруулж байгаа нөлөөллийг тодорхойлж, урьдчилан сэргийлж, бууруулахын тулд хийж буй хүний эрхийн магадлан шинжилгээний түвшинг үнэлэхийн тулд АНУ-ын Эмнести Интернэшнл, Бизнес ба Хүний Эрхийн Мэдээллийн Төв нь дор хаяж 1 үүсгэгч хиймэл оюун ухааны хөрөнгө оруулалт хийсэн 10 том венчур капитал (VC) сан болон 2 хурдасгуурын хүний эрхийн бодлогыг судалсан. Бид венчур капитал сэтгүүлийн 2022 оны венчур капитал (VC)-ын жагсаалтыг ашиглан менежментийн хөрөнгөөрөө хамгийн том 50 венчур капитал (VC) фирмийг тодорхойлж, дараа нь Dealroom-ийн өгөгдлийг ашиглаж аль нь генератив хиймэл оюун ухаан хөгжүүлж буй компанид хөрөнгө оруулалт хийсэн болохыг тодорхойлсон.

ҮР ДҮНГИЙН ХУРААНГУЙ

Энэхүү аргачлалын хүрээнд хамгийн багадаа нэг үүсгэгч хиймэл оюун ухаан хөгжүүлэхэд хөрөнгө оруулсан 10 Венчур Капитал фирмийг тодорхойлсон бөгөөд эдгээр нь: Инсаят Партнерс, Таягар Глобал Менежмент, Сикуоиа Капитал, Андреессен Хоровиц, Лаятспид Венчур Партнерс, Нью Энтерпрайс Ассосиатес, Бэссэмер Венчур Партнерс, Женерал Каталист Партнерс, Фоундерс Фанд болон Технологи Кросвер Венчурс болно. Энэхүү аргачлалын хүрээнд хамгийн багадаа нэг үүсгэгч хиймэл оюун ухаан хөгжүүлж

буй компанид хөрөнгө оруулсан 2 гарааны бизнесийн хурдасгуурыг тодорхойлсон бөгөөд тэдгээр нь Текстарс болон Вая Комбинатор юм.

Сонгогдсон венчур капитал (VC) фирмүүд болон хурдасгуурууд аль түвшинд хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж байгааг үнэлэхийн тулд АНУ-ын Эмнести Интернэшнл, Бизнес ба Хүний Эрхийн МэдээллийнТөв дараах 4 шалгуурыг авч үзсэн.

1. АМЛАЛТ

ТУХАЙН КОМПАНИ ЦАХИМ ХУУДСАН ДЭЭРЭЭ ОЛОН НИЙТИЙН СҮЛЖЭЭГЭЭР ДАМЖУУЛЖ ТЕХНОЛОГИЙН САЛБАРТ ХАРИУЦЛАГАТАЙ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХИЙХ АМЛАЛТ ӨГСӨН ҮҮ? ТУХАЙН АМЛАЛТАД ХҮНИЙ ЭРХИЙН ТАЛААР ИЛТ ТУСГАСАН УУ?

3. МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ

ТУХАЙН КОМПАНИ ТЕХНОЛОГИД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАХ ШИЙДВЭР ГАРГАХДАА НИЙГЭМ, БАЙГАЛЬ ОРЧИНД ХЭРХЭН НӨЛӨӨЛЖ БУЙ ГЭДГИЙГ ТУСГАЙЛАН АНХААРДАГ ТУХАЙ ОЛОН НИЙТЭД МЭДЭЭЛЛЭСЭН ҮҮ?

МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ҮЙЛ ЯВЦЫН НЭГ ХЭСЭГ БОЛГОН ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙЖ ГҮЙЦЭТГЭДЭГ ГЭДГИЙГ ТУСГАЙЛАН МЭДЭЭЛЛЭСЭН ҮҮ?

2. БОДЛОГО

ТУХАЙН КОМПАНИ АЛБАН ЁСНЫ ХАРИУЦЛАГАТАЙ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН БОДЛОГЫГ ОЛОН НИЙТЭД ЗОРИУЛЖ НИЙТЭЛСЭН ҮҮ?

ТУХАЙН БОДЛОГОД ХҮНИЙ ЭРХИЙН ТАЛААР ИЛТ ТУСГАСАН УУ?

4. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛСНЫ ДАРАА ТУХАЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫГ ХҮЛЭЭН АВСАН КОМПАНИУДАД ХАРИУЦЛАГАТАЙ ТЕХНОЛОГИТОЙ ХОЛБООТОЙ АСУУДЛЫГ ХЭРХЭН ШИЙДВЭРЛЭН САЙЖРУУЛАХ ТАЛ ДЭЭР ДЭМЖЛЭГ ҮЗҮҮЛДЭГ ҮҮ?

ТУХАЙН КОМПАНИ НЬ ДЭМЖЛЭГ ҮЗҮҮЛЭХ ЯВЦДАА ХҮНИЙ ЭРХТЭЙ ХОЛБООТОЙ СТАНДАРТУУДЫГ МӨРДӨХ ТАЛААР ТУСГАЙЛАН ДУРДДАГ УУ?

Энэхүү судалгааны үр дүнд тэргүүлэгч венчур капитал (VC) фирм, хурдасгуурууд үүсгэгч хиймэл оюун ухааны гарааны бизнест хөрөнгө оруулахдаа хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийх үүргээ хангалтгүй биелүүлж байгааг харуулсан. Харамсалтай нь тус дүгнэлт нь Эмнести Интернэшнлийн 2021 оны “Эрсдэлтэй Бизнес” тайлангийн үр дүнтэй адилхан байгаа бөгөөд энэ нь НҮБ-ын удирдах зарчмуудыг хангахын тулд хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийх үүргийн биелэлт сүүлийн хоёр жилийн хугацаанд ахиц маш багатай байгааг харуулж байна.

12 фирмийн гурав нь л (Инсаят Партнерс, Женерал Каталист Партнерс, Текстарс) хөрөнгө оруулалт хийхдээ хариуцлагатай технологийн ойлголтыг анхаарч үзэх амлалт өгсөн. Зөвхөн нэг фирм (Текстарс) хүний эрхийг амлалтынхаа нэг хэсэг болгон дурьдсан ч “Женерал Каталист” компани нь “нууцлал”, “ил тод байдал” ба “хариуцлага” гэх мэтчилэн дижитал эрхтэй холбоотой зарим ойлголтыг дурдсан байна.

12 фирмийн зөвхөн нэг нь (Текстарс) олон нийтэд нээлттэй хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын бодлоготой. “Текстарс”-ын бодлого, тэр дундаа ажилчид болон компанийг үүсгэн байгуулагчдын ёс зүйн дүрэмд хүний эрхийн талаар хэд хэдэн удаа дурьдсан. 2023 оны 11-р сард “Инсаят Партнерс” болон “Женерал Каталист” нь “Хариуцлагатай инновацын лаборатори”-оос боловсруулсан хариуцлагатай хиймэл оюун ухаан хөгжүүлэх амлалтад гарын үсэг зурж, фирмүүдэд “хариуцлагатай хиймэл оюун ухааны практикийг бий болгох, нэвтрүүлэх” үүрэг хүлээсэн юм.

12 фирмийн зөвхөн нэг нь (Текстарс) хязгаарлагдмал хариуцлагатай нөхөрлөл (LPS) сонгох болон компанид хөрөнгө оруулахдаа хүний эрхтэй холбоотой асуудлуудад магадлан шинжилгээ хийдэг тухай мэдэгдсэн. “Текстарс” хэлэхдээ,

НҮБ-ын удирдах зарчмуудыг хөрөнгө оруулалт авах хүсэлт гаргах үйл явцын нэг хэсэг болгон нэвтрүүлэхээр төлөвлөж байгаа гэж мэдэгдсэн ч, үүнийг хийсэн эсэх нь тодорхойгүй байна. Хоёр компани нь (“Инсаят Партнерс” болон “Женерал Каталист”) олон нийтэд учирч болох эрсдэл, түүний дотор хэвшмэл ойлголт, ялгаварлан гадуурхалтад чиглэсэн магадлан шинжилгээ хийх үйл явцыг хэрэгжүүлэх шатандаа явж байгаа гэж мэдэгдсэн. “Инсаят Партнерс” нь хүний эрхтэй холбоотой асуудлыг магадлан шинжилгээний нэг хэсэг болгосон тухай илт дурдаагүй боловч Европын Холбооны Мэдээлэл Хамгаалах Дүрэм Калифорни мужийн Хэрэглэгчийн Мэдээллийн акт мөн Виржиниа мужийн Хэрэглэгчийн Мэдээллийг Хамгаалах тухай акт зэрэг хууль тогтоомжуудаас урган гарсан мэдээллийн нууцлалтай холбоотой асуудлуудтай хамааран хөрөнгө оруулалт авч буй компаниудад эрх зүйн дүн шинжилгээ хийхэд анхаарал хандуулдаг байна.

Одоогоор 12 фирмийн зөвхөн нэг нь (“Инсаят Партнерс”) өөрийн хөрөнгө оруулсан компаниуддаа хариуцлагатай технологийн асуудлаар дэмжлэг үзүүлж байгаа ч, хүний эрхийн дүн шинжилгээ хийдэг эсэх талаар тусгайлан дурдаагүй байна. Хоёр фирм (“Женерал Каталист” болон “Текстарс”) нь хөрөнгө оруулсан компаниуддаа дэмжлэг үзүүлэх шатандаа явж байгаагаа олон нийтэд мэдэгдсэн. “Женерал Каталист” болон “Инсаят Партнерс” нь “Хариуцлагатай инновацын лаборатори”-оос боловсруулсан Хариуцлагатай хиймэл оюун ухаан хөгжүүлэх амлалтад гарын үсэг зурсан. Эдгээр компани нь (1) портфолио компаниудыг эдгээр сайн дурын амлалтуудыг хэрэгжүүлэхэд нь дэмжих, (2) эдгээр сайн дурын амлалтыг хиймэл оюун ухааны гарааны бизнест хөрөнгө оруулахад хийгдэх дүн

шинжилгээнд дурдах, (3) хөрөнгө оруулалт авсан компаниудын дунд хариуцлагатай хиймэл оюун ухааны дадлыг хөгжүүлэ."-ийг зорих амлалтыг өгсөн байна.

“Текстарс” нь үүсгэн байгуулагчидтай семинар зохион байгуулах замаар дэмжлэг үзүүлдэг бөгөөд ирээдүйд компаниудад үзүүлэх Байгаль орчин, нийгэм, засаглал (БОНЗ)-той холбоотой дэмжлэгийг нэмэгдүүлэхээр төлөвлөж байгаагаа мэдэгдсэн.

Технологийн бүтээгдэхүүн, гарааны бизнесийн загвар боловсруулах явцад хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийхгүй байгаа нь хүний эрхийн эрсдэлийн түвшинг нэмэгдүүлж байгаа бөгөөд энэхүү судалгааны үр дүнд венчур капитал фирм, хурдасгуурууд хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийх тухай нухацтай бодон, авч үзэн шийдвэрлэсэн байдал маш бага байна.

ТЭРГҮҮЛЭГЧ ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМУУДИЙН ХАРИУЦЛАГАТАЙ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТҮРШЛАГЫН ХУРААНГУЙ

ШИЛДЭГ 10 ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМ

FIRM	HEADQUARTERS	5-YR AUM (\$USD) ⁹⁷	# GENERATIVE AI INVESTMENTS (AS OF MAY 2023) ⁷⁸	COMMITMENT POLICY D	UE DILIGENCE	PORTFOLIO SUPPORT	SCORECARD (OUT OF 16)
Andreessen Horowitz	Menlo Park	20.81	1				0
Bessemer Venture Partners	Redwood City	9.523					0
Founders Fund	San Francisco	8.575					0
General Catalyst Partners	Cambridge	8.92	5	31	11		6
Insight Partners	New York	38.76		21	32		8
Lightspeed Venture Partners	Menlo Park	15	9				0
New Enterprise Partners	Chevy Chase	10	4				0
Sequoia Capital	Menlo Park	24.5	12				0
Technology Crossover Ventures	Menlo Park	7.68	1				0
Tiger Global Management	New York	26.86					0
ACCELERATORS							
Techstars	Boulder	1.1	04	43		1	12
Y Combinator	Mountain View	1.3	7				0



НИЙТ ҮНЭЛГЭ

Үнэлгээний хуудас:
2 - Хэрэгжүүлдэг
1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа
0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.



ДҮГНЭЛТ

Үүсгэгч хиймэл оюун ухаан нийгэм, эдийн засаг, улс төрийг бүхлээр нь өөрчлөх боломжтой. Европын Комиссын Дижитал эрин үе дэх Европын Холбооны бодлого хариуцсан дэд ерөнхийлөгч Маргрете Вестагер хэлэхдээ “үүсгэгч хиймэл оюун ухаан бол тоглоомыг бүхлээр нь өөрчлөгч юм. Хиймэл оюун ухаан бол дараагийн хүчирхэг зүйл гэдгийг бид бүгд мэднэ.” Байдены засгийн газраас **боловсруулсан найдвартай, аюулгүй, итгэл даах хиймэл оюун ухааныг** баталгаажуулах амлалтад технологийн тэргүүлэгч 15 компани гарын үсэг зурсан ба үүнд хиймэл оюун ухааныг “Асар их нөөц бололцоо мөн асар их эрсдэлийг бий болгох боломжтой” гэж тодорхойлсон байдаг. Эрсдэлээр дүүрэн энэхүү технологид хөрөнгө оруулалт хийж буй нөөц бололцоо ихтэй тэргүүлэгч венчур капитал (VC) фирмүүд болон хурдасгуурууд генератив (үүсгэгч) хиймэл оюун ухаанаас үүдэлтэй хүний эрхийн эрсдэлийн талаар ямар ч хариу арга хэмжээ авахгүй чимээгүй байсаар байна. Венчур капиталистууд хүний эрхийг хамгаалах үүрэг хариуцлагаа ухамсарлаж, зүй зохистой хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж хэрэгжүүлэх цаг болжээ.

Гуравдагч этгээд хүний эрхийн зөрчил гаргахаас сэргийлэх нь улс орнуудын олон улсын хүний эрхийн эрх зүйн дагуу хүлээсэн заавал биелэгдэх шинжтэй үүрэг юм. Энэхүү үүрэг нь тухайн улсын болон өөр улсын нутаг дэвсгэрт хүний эрхийн зөрчил гаргах мөн зөрчил бий болоход хувь нэмэр оруулахаас сэргийлэх зорилгоор өөрийн

нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж буй эсхүл өөрийн бүрэн хяналтад байгаа венчур капитал фирмүүд болон бусад компани үйл ажиллагааг зохицуулахыг ойлгоно.

Улс орнууд болон хязгаарлагдмал хариуцлагатай нөхөрлөлүүд нь венчур капитал (VC) фирм, хурдасгууруудын зан үйл, харах өнцгийг өөрчлөхөд чухал үүрэг гүйцэтгэдэг бөгөөд үүний тулд ил тод байдлыг нэмэгдүүлэх нь хамгийн эхний алхам юм. Хувийн капитал сангууд болон иргэний нийгмийн хооронд мэдээллийн зөрүү их байгаа бөгөөд энэхүү судалгаанд венчур капитал (VC) фирм, хурдасгууруудын оролцоо дутмаг байгаа учир тус зөрүүг нөхөхийн тулд иргэний нийгмийн байгууллагуудад дэмжлэг шаардлагатай байна.

Хөрөнгө оруулалтын эхний үе шатаас эхлэн хариуцлагатай технологийн хөгжүүлэлтийг илүү сайн хангахын тулд үр дүнтэй хүний эрхийн магадлан шинжилгээ заавал хийхийг шаардаж буй зохицуулалтыг нэн тэргүүнд бий болгох хэрэгтэй.

Энэ нь төрийн хөрөнгө оруулалтын санд ч мөн хамааралтай. Хүний эрх болон байгаль орчинд ноцтой эрсдэл учруулж болзошгүй хиймэл оюун ухааныг хөгжүүлэхэд татвар төлөгчдийн мөнгийг зарцуулахгүй байх нөхцөлийг бий болгох боломжийг олгоно.



ЗӨВЛӨМЖ

Хүний эрхийн хэм хэмжээг дагаж мөрдөхийн тулд венчур капитал фирмүүд, хязгаарлагдмал хариуцлагатай нөхөрлөлүүд, улс орнуудын Засгийн газар юу хийх ёстой талаар Эмнести Интернэшнл, Бизнес ба Хүний Эрхийн Мэдээллийн Төвөөс дараах зөвлөмж гаргаж байна.

ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМУҮДЭД:

1. **ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМУҮД ҮҮСГЭГЧ ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААН ДЭЭР СУУРИЛСАН ЗАГВАР, БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭГ САНАЛ БОЛГОЖ БУЙ КОМПАНИУДАД ОРУУЛЖ БУЙ БОЛОН БУСАД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН БҮХ ШАТАНДАА ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ХИЙХ ЁСТОЙ.**

ҮҮНД ДАРААХ ЗҮЙЛСИЙГ ОЙЛГОНО:

А. НҮБ-ын Бизнес ба Хүний эрхийн удирдах зарчмуудад заасан хэм хэмжээнд нийцсэн үр дүнтэй, олон нийтэд нээлттэй бодлого боловсруулах, тухайлбал хүний эрхийг хүндэтгэх амлалт өгөх, түүнчлэн бодлого хэрхэн хэрэгжих, үр дүнтэй хэрэгжилтийг хэн хариуцах зэргийг багтаах шаардлагатай;

В. Хөрөнгө оруулалт хийхээс өмнө хүний эрхэд учирсан эсхүл учирч болзошгүй сөрөг нөлөөллийг тодорхойлох, урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, мөн олон нийтэд мэдээлэх зорилгоор НҮБ-ын удирдах зарчмуудын дагуу хүний эрхийн магадлан шинжилгээг хийж гүйцэтгэх ёстой. Энэ үйл явцад эмэгтэйчүүд, арьс өнгөөр ялгаварлан гадуурхсан бүлгүүд, хүүхдүүд, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд болон эрсдэлд буй бусад бүлэгт тэгш бус нөлөө үзүүлж болзошгүй технологийн эрсдэлүүдийг бодон багтаах шаардлагатай;

С. Аливаа эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, зөрчигдсөн эрхийг сэргээхтэй холбоотой авсан арга хэмжээ болон хүний эрхэд учирсан эсхүл учирч болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдийг тодорхойлохын тулд хийж гүйцэтгэсэн магадлан шинжилгээг тайлан болгон олон нийтэд гаргах;

Д. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад тавьж буй шаардлагад хүний эрхийг хүндэтгэх амлалт өгөх тухай оруулах;

Е. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниуд өөрсдийн бизнесийн үйл ажиллагаа, бүтээгдэхүүн болон үйлчилгээний улмаас бий болсон эсхүл бий болж болзошгүй хүний эрхийн сөрөг нөлөөллийг тодорхойлох, урьдчилан сэргийлэх эсхүл багасгахын тулд зүй зохистой хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэсэн эсэхэд хяналт тавих;

Ү. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудын бизнесийн загвар, бүтээгдэхүүн болон үйлчилгээнд хүний эрхийн асуудлууд байгаа эсэхэд байнга мониторинг хийж, аливаа сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, эрсдлийг бууруулах мөн зөрчигдсөн эрхийг сэргээх арга хэмжээг нэн даруй авах;

Г. Компаниуд өөрсдийн хийж гүйцэтгэж буй хүний эрхийн магадлан шинжилгээний үйл явцын тухай олон нийтэд тогтмол тайлагнан мэдээлэх;

Н. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудаас өөрсдийн үйл ажиллагаатай холбоотой бий болсон хүний эрхийн нөлөөллийг хэрхэн шийдвэрлэж байгаа тухай мэдээлэл болон хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийсэн үйл явцыг багтаасан олон нийтэд ил тод жилийн тайланг шаардах;

I. Хэрэв хөрөнгө оруулалт хүлээн авсан компаниуд хүний эрхийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах эсхүл урьдчилан сэргийлж боломжгүй, бууруулах оролдлого нь бүтэлгүйтсэн эсхүл бий болсон сөрөг нөлөөлөл нь маш ноцтой түвшинд байгаа

бол хөрөнгө оруулалтыг татах ёстой. Ингэхдээ НҮБ-ын удирдах зарчмуудын дагуу учирсан сөрөг нөлөөллийг хариуцлагатайгаар үнэлж хөрөнгө оруулалтыг татах;

2. ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМУУД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛСАН КОМПАНИУДАД ХҮНИЙ ЭРХИЙН СТАНДАРТЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАХ ТАЛ ДЭЭР ДЭМЖЛЭГ ҮЗҮҮЛЭХ ЁСТОЙ. ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАХЫН ТУЛД, ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМУУД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАХААР ТӨЛӨВЛӨЖ БУЙ **БҮХ КОМПАНИАСАА ЯЛГАВАРЛАН ГАДУУРХАЛТ, НИЙГМИЙН ХЭВШМЭЛ ОЙЛГОЛТ ЗЭРГИЙГ ТУСГААГҮЙ** ГЕНЕРАТИВ (ҮҮСГЭГЧ) ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААНД СУУРИЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАГВАРТ ХӨНДЛӨНГИЙН ШАЛГАЛТ ХИЙХИЙГ ШААРДАХ ЁСТОЙ. ҮҮНД:

A. Хөгжүүлэлтийн болон зах зээлд гаргах үед алдаатай, бүрэн бус, уламжлалт эсвэл системийн хэвшмэл ойлголтыг агуулсан өгөгдөл ашиглаж үүсгэгч хиймэл оюун ухаанд суурилсан бүтээгдэхүүн, тоног төхөөрөмж, үйлчилгээний загварыг хөгжүүлж буй эсэхийг үнэлэх;

B. Системийн дизайн хөгжүүлэлтийн үед илэрсэн аливаа ялгаварлан гадуурхах нөлөөг засах, хиймэл оюун ухаан сургах үед ямар өгөгдөл ашиглахаа шийдэх;

C. Хүний эрхийг зөрчих томоохон эрсдэлтэй системийг хөндлөнгийн аудитаар шалгуулах ёстой;

D. Эдгээр системийн улмаас бий болж болзошгүй ялгаварлан гадуурхалтад хяналт тавих, тухайлбал чанарын шалгалт, дизайн, туршилт, ашиглалтын үед хөндлөнгийн шалгалт хийх;

E. Ялгаварлан гадуурхах болон бусад хүний эрхийн эрсдэл хэрвээ хэт өндөр эсвэл үүсгэгч хиймэл оюун ухаанд суурилсан бүтээгдэхүүн, тоног төхөөрөмж, үйлчилгээний загварын эрсдэлийг багасгах боломжгүй бол түүнийг ашиглахгүй байх.

3. ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМУУД ТЭРГҮҮЛЭХ САНГААР ДАМЖУУЛАН ОЛОН ТӨРЛИЙН ГАРААНЫ БИЗНЕСҮҮДИЙГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ АМЛАЛТЫГ ОЛОН НИЙТЭД ИЛ ТОД ӨГӨХ ЁСТОЙ. ҮҮНИЙ ДАРААГААР **ЭМЭГТЭЙЧҮҮД ЭСВЭЛ НИЙГМИЙН ЦӨӨНХ БҮЛГҮҮДЭД ОРУУЛСАН САНХҮҮЖИЛТИЙГ** ОЛОН НИЙТЭД МЭДЭЭЛЛЭХ ЁСТОЙ.

ЗӨВЛӨМЖ:

ХЯЗГААРЛАГДМАЛ ХАРИУЦЛАГАТАЙ НӨХӨРЛӨЛҮҮДЭД

1. ХЯЗГААРЛАГДМАЛ ХАРИУЦЛАГАТАЙ НӨХӨРЛӨЛҮҮД НЬ ЗӨВХӨН ХҮНИЙ ЭРХИЙН БОДЛОГО ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН, ТЕХНОЛОГИТОЙ ХОЛБООТОЙ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТАД ЗОРИУЛСАН ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХ ПРОЦЕССТОЙ ВЕНЧУР КАПИТАЛ КОМПАНИД Л ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАХ ЁСТОЙ.

2. ХЯЗГААРЛАГДМАЛ ХАРИУЦЛАГАТАЙ НӨХӨРЛӨЛҮҮД НЬ ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМЭЭС ИЛ ТОД БАЙДЛЫГ ШААРДАХ ЗАМААР ХҮНИЙ ЭРХЭД СУУРИЛСАН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ПРОЦЕССИЙГ БИЙ БОЛГОХ АМЛАЛТЫГ ОЛОН НИЙТЭД ӨГӨХ ЁСТОЙ.

ТҮҮНЧЛЭН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДААС ХҮНИЙ ЭРХИЙН ЭРСДЭЛИЙГ ХЭРХЭН БУУРУУЛЖ БАЙГАА ТАЛААРХ ТАЙЛАНГ ШААРДАХ ЁСТОЙ. ҮҮНД ХҮНИЙ ЭРХИЙН БОЛОН ЖЕНДЭР, АРЬС ӨНГӨӨР ЯЛГАВАРЛАН ГАДУУРХАХ ҮЗЛИЙН НӨЛӨӨЛЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ ЗЭРГИЙГ БАГТААНА.

ЗӨВЛӨМЖ:

ЗАСГИЙН ГАЗРУУДАД

1. ТУХАЙН УЛСЫН ГАЗАР НУТАГТ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА БҮХ КОМПАНИ, ТҮҮН ДОТОР ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМУҮДИЙГ ХАРИУЦЛАГАТАЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛАХЫГ ШААРДАЖ, УЧРУУЛСАН ХҮНИЙ ЭРХИЙН ЗӨРЧИЛД ХАРИУЦЛАГА ТООЦОХ ЗАСГИЙН ГАЗРУУД НЬ ОЛОН УЛСАД ЯВУУЛЖ БАЙГАА ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА БОЛОН ОРУУЛЖ БУЙ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТТАЙ ХОЛБООТОЙГООР ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ ЗААВАЛ ХИЙХ ХУУЛИЙН ШААРДЛАГЫГ КОМПАНИУДАД ТАВИХ ЁСТОЙ.

2. УЛСЫН ТЭТГЭВРИЙН САН, ИХ СУРГУУЛИУДЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЗОРИЛГОТОЙ САНГУУД, ТӨРИЙН БАЯЛГИЙН САН ЗЭРЭГ ТАТВАР ТӨЛӨГЧДИЙН МӨНГӨӨР САНХҮҮЖДЭГ ХЯЗГААРЛАГДМАЛ ХАРИУЦЛАГАТАЙ САНГУУДЫГ ЗӨВХӨН ХҮНИЙ ЭРХИЙГ ХАНГАХТАЙ ХОЛБООТОЙ АМЛАЛТ ӨГСӨН МӨН ЗҮЙ ЗОХИСТОЙ ХҮНИЙ ЭРХИЙН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙЖ ГҮЙЦЭТГЭДЭГ ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМ ЭСХҮЛ ХУРДАСГУУРТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАХЫГ ШААРДАХ ЁСТОЙ.

3. ЗАСГИЙН ГАЗРЫН САНХҮҮЖИЛТ БОЛОН ГЭРЭЭ НЬ ТЕХНОЛОГИД СУУРИЛСАН ГАРААНЫ БИЗНЕС ЭРХЛЭГЧДИЙН ХУВЬД ЧУХАЛ ҮҮРЭГ ГҮЙЦЭТГЭДЭГ. ТИЙМ УЧИР БИЗНЕСИЙН ХАРИЛЦАА ТОГТООЖ ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ХӨТӨЛБӨРТ ХАМАРАГДАХААС НЬ ӨМНӨ КОМПАНИУДЫГ ХҮНИЙ ЭРХИЙН БОДЛОГО БАТЛАХ МӨН МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХ ПРОЦЕССТЭЙ БОЛОХЫГ ТӨРӨӨС ШААРДАХ ЁСТОЙ.

4. ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМ БОЛОН БУСАД КОМПАНИЙ АЛИВАА ГЭМТ ХЭРЭГТЭЙ ХОЛБООТОЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ШААРДЛАГАТАЙ ТОХИОЛДОЛД ТӨР ХЯНАН ШАЛГАХ ЁСТОЙ.



ХАВСРАЛТ А: ВЕНЧУР КАПИТАЛ ФИРМУҮДИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХУУДАС

Хариуцлагатай технологи ба
Хүний эрхийн үнэлгээний хуудас

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ҮНЭЛГЭЭ ОНОО %

ТАЙЛБАР

АМЛАЛТ

4 0 0%

1. Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт: Фирм нь өөрийн хийсэн эсхүл хийх гэж буй хөрөнгө оруулалтын явцад хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулж байгаа олон нийтэд мэдээллэж, цахим хуудас дээрээ байршуулсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
2. Хүний эрхтэй холбоотой амлалт: Фирм нь өөрийн амлалтад хүний эрхийг хамгаалах тухай тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
БОДЛОГО	4	0	0%	
3. Бодлого: Фирм нь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын талаар олон нийтэд нээлттэй албан ёсны бодлого нийтэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
4. Хүний эрхийн бодлого: Хүний эрхийн бодлогод хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ ЯВЦ	4	0	0%	
5. Магадлан шинжилгээ: Фирм нь технологийн компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргахдаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулна гэдгээ олон нийтэд нээлттэй мэдээлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
6. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ: Компани нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэдэг тухай тодорхой мэдээллэсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ	4	0	0%	
7. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад үзүүлж буй дэмжлэг: Фирм нь хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудынхаа технологийн хариуцлагатай байдалтай холбоотой асуудлаар гүйцэтгэлээ сайжруулахад хөрөнгө оруулалтын дараах дэмжлэгийг үзүүлдэг үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
8. Хүний эрхийн дэмжлэг: Фирмүүд нь дэмжлэг үзүүлж буй асуудалдаа хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:

2 - Хэрэгжүүлдэг

1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа

0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.

0 / 16 0%

ОНОО

ХУВЬ

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ҮНЭЛГЭЭ ОНОО %

ТАЙЛБАР

АМЛАЛТ

4 0 0%

1. Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт: Фирм нь өөрийн хийсэн эсхүл хийх гэж буй хөрөнгө оруулалтын явцад хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулж байгаа олон нийтэд мэдээллэж, цахим хуудас дээрээ байршуулсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
2. Хүний эрхтэй холбоотой амлалт: Фирм нь өөрийн амлалтад хүний эрхийг хамгаалах тухай тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
БОДЛОГО	4	0	0%	
3. Бодлого: Фирм нь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын талаар олон нийтэд нээлттэй албан ёсны бодлого нийтэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
4. Хүний эрхийн бодлого: Хүний эрхийн бодлогод хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ ЯВЦ	4	0	0%	
5. Магадлан шинжилгээ: Фирм нь технологийн компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргахдаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулна гэдгээ олон нийтэд нээлттэй мэдээлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
6. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ: Компани нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэдэг тухай тодорхой мэдээллэсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ	4	0	0%	
7. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад үзүүлж буй дэмжлэг: Фирм нь хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудынхаа технологийн хариуцлагатай байдалтай холбоотой асуудлаар гүйцэтгэлээ сайжруулахад хөрөнгө оруулалтын дараах дэмжлэгийг үзүүлдэг үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
8. Хүний эрхийн дэмжлэг: Фирмүүд нь дэмжлэг үзүүлж буй асуудалдаа хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:

2 - Хэрэгжүүлдэг

1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа

0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.

0 / 16 **0%**

ОНОО

ХУВЬ

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ҮНЭЛГЭЭ ОНОО %

ТАЙЛБАР

АМЛАЛТ

4 0 0%

1. Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт: Фирм нь өөрийн хийсэн эсхүл хийх гэж буй хөрөнгө оруулалтын явцад хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулж байгаа олон нийтэд мэдээллэж, цахим хуудас дээрээ байршуулсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
2. Хүний эрхтэй холбоотой амлалт: Фирм нь өөрийн амлалтад хүний эрхийг хамгаалах тухай тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
БОДЛОГО	4	0	0%	
3. Бодлого: Фирм нь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын талаар олон нийтэд нээлттэй албан ёсны бодлого нийтэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
4. Хүний эрхийн бодлого: Хүний эрхийн бодлогод хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ ЯВЦ	4	0	0%	
5. Магадлан шинжилгээ: Фирм нь технологийн компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргахдаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулна гэдгээ олон нийтэд нээлттэй мэдээлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
6. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ: Компани нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэдэг тухай тодорхой мэдээлэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ	4	0	0%	
7. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад үзүүлж буй дэмжлэг: Фирм нь хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудынхаа технологийн хариуцлагатай байдалтай холбоотой асуудлаар гүйцэтгэлээ сайжруулахад хөрөнгө оруулалтын дараах дэмжлэгийг үзүүлдэг үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
8. Хүний эрхийн дэмжлэг: Фирмүүд нь дэмжлэг үзүүлж буй асуудалдаа хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:

2 - Хэрэгжүүлдэг

1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа

0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.

0 / 16 0%

ОНОО

ХУВЬ

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	ҮНЭЛГЭЭ	ОНО	%	ТАЙЛБАР
АМЛАЛТ	4	3	75%	
1. Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт: Фирм нь өөрийн хийсэн эсхүл хийх гэж буй хөрөнгө оруулалтын явцад хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулж байгаа олон нийтэд мэдээллэж, цахим хуудас дээрээ байршуулсан уу?	2	2		Женерал Каталист өөрсдийн цахим хуудсандаа хариуцлагатай инновацыг оруулах амлалтаа тусгасан.
2. Хүний эрхтэй холбоотой амлалт: Фирм нь өөрийн амлалтад хүний эрхийг хамгаалах тухай тодорхой дурдсан уу?	2	1		Женерал Каталист нь хүний эрхийг хариуцлагатай инновацыг дэмжих амлалтынхаа нэг хэсэг болгон тусгайлан дурдаагүй. Гэсэн хэдий ч тэд "хүмүүс болон тэдний хувийн нууцыг хүндэтгэх", "хариуцлагатай, ил тод ажиллах", "олон талт байдлыг хангах" зэрэг технологи, хүний эрхийн тодорхой асуудлуудыг тусгасан байсан.
БОДЛОГО	4	1	25%	
3. Бодлого: Фирм нь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын талаар олон нийтэд нээлттэй албан ёсны бодлого нийтэлсэн үү?	2	1		Женерал Каталист гарааны бизнес эрхлэгчид болон тэдний хөрөнгө оруулагчдад зориулсан хариуцлагатай хиймэл оюун ухаан хөгжүүлэх амлалтад гарын үсэг зурсан.
4. Хүний эрхийн бодлого: Хүний эрхийн бодлогод хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Женерал Каталист хөрөнгө оруулалтынхаа хүрээнд технологийн хариуцлагатай байдлын асуудалд магадлан шинжилгээ хийдэг эсэх талаар аливаа мэдээлэл олон нийтэд гаргаагүй.
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ ЯВЦ	4	1	0%	
5. Магадлан шинжилгээ: Фирм нь технологийн компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргахдаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулна гэдгээ олон нийтэд нээлттэй мэдээлсэн үү?	2	1		Женерал Каталист нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийдэг тухай дурдаагүй.
6. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ: Компани нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэдэг тухай тодорхой мэдээллэсэн үү?	2	0		Женерал Каталист ашгийн бус Хариуцлагатай Инновацын Лабораторитой хамтран ажилладаг тухай дурдсан боловч хөрөнгө оруулалт өгсөн компаниудад үзүүлдэг дэмжлэгийн төрөл, хамрах хүрээний талаар холбоотой мэдээлэл олдоогүй.

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:

2 - Хэрэгжүүлдэг

1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа

0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	ҮНЭЛГЭЭ	ОНОО	%	ТАЙЛБАР
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ	4	1	25%	
7. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад үзүүлж буй дэмжлэг: Фирм нь хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудынхаа технологийн хариуцлагатай байдалтай холбоотой асуудлаар гүйцэтгэлээ сайжруулахад хөрөнгө оруулалтын дараах дэмжлэгийг үзүүлдэг үү?	2	1		
8. Хүний эрхийн дэмжлэг: Фирмүүд нь дэмжлэг үзүүлж буй асуудалдаа хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Женерал Каталист гарааны бизнес эрхлэгчид болон тэдний хөрөнгө оруулагчдад зориулсан хариуцлагатай хиймэл оюун ухаан хөгжүүлэх амлалтад гарын үсэг зурсан.

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:

2 - Хэрэгжүүлдэг

1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа

0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.

6/16

37.5%

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	ҮНЭЛГЭЭ	ОНОО	%	ТАЙЛБАР
АМЛАЛТ	4	2	50%	
1. Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт: Фирм нь өөрийн хийсэн эсхүл хийх гэж буй хөрөнгө оруулалтын явцад хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулж байгаа олон нийтэд мэдээллэж, цахим хуудас дээрээ байршуулсан уу?	2	2		Инсаят Партнерс хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт хийх амлалт өгсөн. "ScaleUp-ын хөрөнгө оруулагчийн хувьд Инсаят Партнерс нь БОНЗ-ын бодлогоо 2015 онд анх баталснаас хойш БОНЗ-тай холбоотой хөрөнгө оруулалтын практикийг бий болгосон. Тэр үеэс, бид БОНЗ-ыг хөрөнгө оруулалт авсан компаниудын өсөлтийг хурдасгахад зориулан нэгтгэж аргазаагүй үргэлжлүүлэн сайжруулсаар ирсэн. Доод хэсэгт, Инсаят Партнерсын олон талт БОНЗ-ын арга барилын тоймыг оруулсан ба БОНЗ-ын хөтөлбөрийн зарим чухал мэдээллийг танилцуулж байна"
2. Хүний эрхтэй холбоотой амлалт: Фирм нь өөрийн амлалтад хүний эрхийг хамгаалах тухай тодорхой дурдсан уу?	2	0		Инсаят Партнерс хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт хийх амлалтынхаа хүрээнд хүний эрхийг тодорхой дурдаагүй.
БОДЛОГО	4	1	25%	
3. Бодлого: Фирм нь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын талаар олон нийтэд нээлттэй албан ёсны бодлого нийтэлсэн үү?	2	1		Инсаят Партнерс гарааны бизнес эрхлэгчид болон тэдний хөрөнгө оруулагчдад зориулсан хариуцлагатай хиймэл оюун ухаан хөгжүүлэх амлалтад гарын үсэг зурсан.
4. Хүний эрхийн бодлого: Хүний эрхийн бодлогод хүний эрхийг тодорхой дурдсан үү?	2	0		Инсаят Партнерс Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын бодлогыг олон нийтэд нээлттэй ил болгоогүй.
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ ЯВЦ	4	1	75%	
5. Магадлан шинжилгээ: Фирм нь технологийн компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргахдаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулна гэдгээ олон нийтэд нээлттэй мэдээлсэн үү?	2	2		Инсаят Партнерс хөрөнгө оруулалт хийхлээ БОНЗ-ын суурь үнэлгээг хийдэг: "Бид хөрөнгө оруулалтын өмнөх үе шатанд БОНЗ-ын туршлагатай, өндөр нэр хүндтэй зөвлөх Малк Партнерстэй хамтран бүх шинээр оруулж буй хөрөнгө оруулалтад БОНЗ-ын эрсдэлийг нарийвчлан судалж, үнэлгээ хийдэг. Үүн дээр тулгуурлаж Инсаят Партнерс нь үр дүнгээ хөрөнгө оруулалтын тайланд нэгтгэж, хөрөнгө оруулалтын шийдвэр гаргахдаа ашигладаг."
6. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ: Компани нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэдэг тухай тодорхой мэдээллэсэн үү?	2	1		Инсаят Партнерс хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийдэг эсэх талаар мэдээлэл олдоогүй. Гэсэн хэдий ч, мэдээллийн нууцлалтай холбоотой хэд хэдэн асуудлыг магадлан шинжилгээний нэг хэсэг болгон авч үздэг: "...Бидний олж мэдсэн нэг сургамж бол БОНЗ-ын суурь үнэлгээг үр дүнтэй байлгахын тулд байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотойгоор эрсдэлийг үнэлэх хэрэгтэй. Компани нь үйлчлүүлэгчид болон бусад гуравдагч этгээдийн хувийн мэдээллийг цуглуулдаг уу? Хэрэв тийм бол бид GDPR, CCPA, CPRA болон VCDPA зэрэг өгөгдлийн нууцлалтай холбоотой зохицуулалтуудад тухайн программыг нийцүүлэн гаргасан эсэхийг нягтлахын тулд компанийн мэдээллийн нууцлалын бодлого болон практикийг судалж үздэг"

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	ҮНЭЛГЭЭ	ОНОО	%	ТАЙЛБАР
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ	4	2	50%	
7. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад үзүүлж буй дэмжлэг: Фирм нь хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудынхаа технологийн хариуцлагатай байдалтай холбоотой асуудлаар гүйцэтгэлээ сайжруулахад хөрөнгө оруулалтын дараах дэмжлэгийг үзүүлдэг үү?				Инсаят Партнерс нь хөрөнгө оруулалт хийсний дараа хөрөнгө оруулалт хүлээн авсан компаниуддаа хяналт тавьж, дэмжлэг үзүүлдэг: "Инсаят Партнерс нь БОНЗ хөтөлбөрийн хүрээнд хөрөнгө оруулалт өгсөн компаний удирдлагын түвшинд шууд бөгөөд байнгын хамтын ажиллагаатай байдаг. Инсаят Партнерс судалгааны үе шат дууссаны дараа, хөрөнгө оруулалт өгсөн компаний удирдлага бидний зөвлөмжийг ойлгохоос гадна бодитоор хэрэгжүүлж буйг баталгаажуулахын тулд хөрөнгө оруулалтын бүх үе шатанд тогтмол хяналт тавьдаг. Хөрөнгө оруулалт хийсний дараа шууд удирдлагатай харилцаж, бодлого боловсруулах болон бусад практик удирдамжуудыг өгөх зэрэг тухайн компанид шаардлагатай нөөцөөр туслаж, хэрэгжилтийг хангахаар зорин өөрийн БОНЗ-ыг сайжруулах амлалт өгсөн компани хамгийн амжилттай байдаг гэдгийг бид олж мэдсэн. Хөрөнгө оруулалтыг хүлээн авч буй компанийн оролцоо хэрэгжилтийг хангахад чухал үүрэг гүйцэтгэдэг. Хөрөнгө оруулалтын багийн гишүүд нь багцын удирдлагатай харилцах бидний үндсэн холбоо байдаг тул тэднийг БОНЗ-ын тэргүүлэх чиглэлүүдэд удирдан чиглүүлэх, БОНЗ хөтөлбөрт хэрхэн үр дүнтэй оролцох, БОНЗ хэрхэн бидний хөрөнгө оруулалтын үйл явцад нийцэж байгаа тухай ойлголтуудыг олгож, мэдрэмжтэй байхад нь туслах нь чухал юм.
8. Хүний эрхийн дэмжлэг: Фирмүүд нь дэмжлэг үзүүлж буй асуудалдаа хүний эрхийг тодорхой дүрдсэн үү?				Инсаят Партнерс хөрөнгө оруулалт оруулсны дараах дэмжлэгт хүний эрхтэй холбоотой дэмжлэг багтаж байгаа эсэхийг дурдаагүй.

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:

2 - Хэрэгжүүлдэг

1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа

0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.

8 / 16

50%

LIGHTSPEED VENTURE PARTNERS

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	ҮНЭЛГЭЭ ОНОО %			ТАЙЛБАР
АМЛАЛТ	4	0	0%	
1. Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт: Фирм нь өөрийн хийсэн эсхүл хийх гэж буй хөрөнгө оруулалтын явцад хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулж байгаа олон нийтэд мэдээллэж, цахим хуудас дээрээ байршуулсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
2. Хүний эрхтэй холбоотой амлалт: Фирм нь өөрийн амлалтад хүний эрхийг хамгаалах тухай тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
БОДЛОГО	4	0	0%	
3. Бодлого: Фирм нь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын талаар олон нийтэд нээлттэй албан ёсны бодлого нийтэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
4. Хүний эрхийн бодлого: Хүний эрхийн бодлогод хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ ЯВЦ	4	0	0%	
5. Магадлан шинжилгээ: Фирм нь технологийн компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргахдаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулна гэдгээ олон нийтэд нээлттэй мэдээлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
6. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ: Компани нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэдэг тухай тодорхой мэдээллэсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ	4	0	0%	
7. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад үзүүлж буй дэмжлэг: Фирм нь хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудынхаа технологийн хариуцлагатай байдалтай холбоотой асуудлаар гүйцэтгэлээ сайжруулахад хөрөнгө оруулалтын дараах дэмжлэгийг үзүүлдэг үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
8. Хүний эрхийн дэмжлэг: Фирмүүд нь дэмжлэг үзүүлж буй асуудалдаа хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:
2 - Хэрэгжүүлдэг
1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа
0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.



ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ҮНЭЛГЭЭ ОНОО %

ТАЙЛБАР

АМЛАЛТ

4 0 0%

1. Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт: Фирм нь өөрийн хийсэн эсхүл хийх гэж буй хөрөнгө оруулалтын явцад хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулж байгаа олон нийтэд мэдээллэж, цахим хуудас дээрээ байршуулсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
2. Хүний эрхтэй холбоотой амлалт: Фирм нь өөрийн амлалтад хүний эрхийг хамгаалах тухай тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
БОДЛОГО	4	0	0%	
3. Бодлого: Фирм нь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын талаар олон нийтэд нээлттэй албан ёсны бодлого нийтэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
4. Хүний эрхийн бодлого: Хүний эрхийн бодлогод хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ ЯВЦ	4	0	0%	
5. Магадлан шинжилгээ: Фирм нь технологийн компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргахдаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулна гэдгээ олон нийтэд нээлттэй мэдээлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
6. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ: Компани нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэдэг тухай тодорхой мэдээлэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ	4	0	0%	
7. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад үзүүлж буй дэмжлэг: Фирм нь хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудынхаа технологийн хариуцлагатай байдалтай холбоотой асуудлаар гүйцэтгэлээ сайжруулахад хөрөнгө оруулалтын дараах дэмжлэгийг үзүүлдэг үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
8. Хүний эрхийн дэмжлэг: Фирмүүд нь дэмжлэг үзүүлж буй асуудалдаа хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:

2 - Хэрэгжүүлдэг

1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа

0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.

0 / 16 0%

ОНОО

ХУВЬ

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ҮНЭЛГЭЭ ОНОО %

ТАЙЛБАР

АМЛАЛТ

4 0 0%

1. Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт: Фирм нь өөрийн хийсэн эсхүл хийх гэж буй хөрөнгө оруулалтын явцад хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулж байгаа олон нийтэд мэдээллэж, цахим хуудас дээрээ байршуулсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
2. Хүний эрхтэй холбоотой амлалт: Фирм нь өөрийн амлалтад хүний эрхийг хамгаалах тухай тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
БОДЛОГО	4	0	0%	
3. Бодлого: Фирм нь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын талаар олон нийтэд нээлттэй албан ёсны бодлого нийтэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
4. Хүний эрхийн бодлого: Хүний эрхийн бодлогод хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ ЯВЦ	4	0	0%	
5. Магадлан шинжилгээ: Фирм нь технологийн компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргахдаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулна гэдгээ олон нийтэд нээлттэй мэдээлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
6. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ: Компани нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэдэг тухай тодорхой мэдээллэсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ	4	0	0%	
7. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад үзүүлж буй дэмжлэг: Фирм нь хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудынхаа технологийн хариуцлагатай байдалтай холбоотой асуудлаар гүйцэтгэлээ сайжруулахад хөрөнгө оруулалтын дараах дэмжлэгийг үзүүлдэг үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
8. Хүний эрхийн дэмжлэг: Фирмүүд нь дэмжлэг үзүүлж буй асуудалдаа хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:

2 - Хэрэгжүүлдэг

1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа

0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.

0 / 16 0%

ОНОО

ХУВЬ

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	ҮНЭЛГЭЭ ОНОО %			ТАЙЛБАР
АМЛАЛТ	4	0	0%	
1. Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт: Фирм нь өөрийн хийсэн эсхүл хийх гэж буй хөрөнгө оруулалтын явцад хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулж байгаа олон нийтэд мэдээллэж, цахим хуудас дээрээ байршуулсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
2. Хүний эрхтэй холбоотой амлалт: Фирм нь өөрийн амлалтад хүний эрхийг хамгаалах тухай тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
БОДЛОГО	4	0	0%	
3. Бодлого: Фирм нь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын талаар олон нийтэд нээлттэй албан ёсны бодлого нийтэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
4. Хүний эрхийн бодлого: Хүний эрхийн бодлогод хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ ЯВЦ	4	0	0%	
5. Магадлан шинжилгээ: Фирм нь технологийн компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргахдаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулна гэдгээ олон нийтэд нээлттэй мэдээлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
6. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ: Компани нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэдэг тухай тодорхой мэдээлэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ	4	0	0%	
7. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад үзүүлж буй дэмжлэг: Фирм нь хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудынхаа технологийн хариуцлагатай байдалтай холбоотой асуудлаар гүйцэтгэлээ сайжруулахад хөрөнгө оруулалтын дараах дэмжлэгийг үзүүлдэг үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
8. Хүний эрхийн дэмжлэг: Фирмүүд нь дэмжлэг үзүүлж буй асуудалдаа хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:
2 - Хэрэгжүүлдэг
1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа
0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.



ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	ҮНЭЛГЭЭ	ОНОО	%	ТАЙЛБАР
АМЛАЛТ	4	4	100%	
1. Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт: Фирм нь өөрийн хийсэн эсхүл хийх гэж буй хөрөнгө оруулалтын явцад хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулж байгаа олон нийтэд мэдээллэж, цахим хуудас дээрээ байршуулсан уу?	2	2		Текстарс хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт хийх амлалт өгсөн: "Текстарс бол олон улсад, олон салбарт хөрөнгө оруулалт хийдэг хөрөнгө оруулагч бөгөөд байгаль орчин, нийгэм, компаний засаглалын ("БОНЗ") асуудлуудыг өөрсдийн хөрөнгө оруулалтын шийдвэрт харгалзан авч үзэх нь илүү уян хатан хөрөнгө оруулалтын портфолио мөн урт хугацааны хөрөнгө оруулалтын үр ашиг бий болгоход нөлөөлдөг гэдэгт итгэдэг." Текстарс технологийн хариуцлагатай байдал болон БОНЗ-ын бодлогын хоёрдугаар хуудаснаас үзнэ үү.
2. Хүний эрхтэй холбоотой амлалт: Фирм нь өөрийн амлалтад хүний эрхийг хамгаалах тухай тодорхой дурдсан уу?	2	2		Текстарс нийгмийн асуудлыг авч үзэх амлалтаа хүний эрхийг багтаасан: "Нийгмийн хүчин зүйлүүд болох: олон талт байдал, тэгш байдал, хүртээмж, ажилчдын сэтгэл ханамж, сайн сайхан байдал, жендэрт суурилсан цалингийн харьцаа, нийлүүлэлтийн сүлжээний удирдлага, хүний эрх ба хүүхдийн хөдөлмөр, оролцогч талуудын эрх ашиг, ажилчдын сэтгэлзүйн эрүүл мэнд, нийгэмд үзүүлэх нөлөө, харилцан үйлчлэл, нийгмийн хариуцлага, тэгш цалин хөлс, хөдөлмөр, эрүүл мэнд, аюулгүй байдал" багтана." Текстарс технологийн хариуцлагатай байдал болон БОНЗ-ын бодлогын хоёрдугаар хуудаснаас үзнэ үү. Текстарс "Текстарс технологийн хариуцлагатай байдал болон БОНЗ-ын бодлогоо" 2022 онд нийтэлсэн.
БОДЛОГО	4	4	100%	
3. Бодлого: Фирм нь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын талаар олон нийтэд нээлттэй албан ёсны бодлого нийтэлсэн үү?	2	2		Текстарс технологийн хариуцлагатай байдал болон ESG бодлогыг үзнэ үү. Текстарс энэхүү бодлогодоо хүний эрхийг тодорхой дурдсан:
4. Хүний эрхийн бодлого: Хүний эрхийн бодлогод хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	2		Хөрөнгө оруулалт авахад тавигдах шаардлага: "Текстарс байгаль орчин, хүний эрх, нийгэмд хор хөнөөл учруулдаг эсвэл Текстарс компаний шударга байдлын эсрэг үйл ажиллагаа явуулж буй бизнест хөрөнгө оруулалт хийхгүй." Ёс зүйн дүрэм: "31. Сайн компаниуд, сайн бизнес хоёр ижил утгатай гэдэгт бид итгэдэг. Бид хүний эрх, байгаль орчны аюулгүй байдлыг нэн тэргүүнд тавьдаг. Бусдын эрх, бидний эргэн тойрон дахь хүрээлэн буй орчинд сөрөг нөлөө бий болгосон талуудтай бид бизнесийн үйл ажиллагаа явуулахгүй."
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ ЯВЦ	4	3	75%	
5. Магадлан шинжилгээ: Фирм нь технологийн компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргахдаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулна гэдгээ олон нийтэд нээлттэй мэдээлсэн үү?				Текстарс журмын шалгалтын үйл явцыг дараах байдлаар тодорхойлсон: "БОНЗ-ын суурь үнэлгээ хийх: Текстарс нь хөрөнгө оруулалтыг сонгохоос өмнө боломжит хурдасгуур компаниуддаа БОНЗ-той холбоотой суурь үнэлгээг хийдэг. Энэхүү БОНЗ-ын суурь үнэлгээний явцөргөдөл гаргагч компаниудыг бизнесийн загвар, үйл ажиллагаа, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээндээ НҮБ-ын тогтвортой хөгжлийн зорилтуудыг багтааж байгаа эсэхийг тодорхойлохоос гадна Текстарс хөрөнгө оруулалт авахад тавигдах шаардлагыг давхар шалгадаг.

	2	2		Энэхүү БОНЗ-ын суурь үнэлгээний үр дүнг тус хүсэлт гаргаж буй компаний Гүйцэтгэх захиралд өгнө. Хэрэв БОНЗ-ын суурь үнэлгээгээр өргөдөл гаргагч компаний аливаа үйл ажиллагаа хөрөнгө оруулалт авахад тавигдах байгаль орчин, нийгэм, засаглалтай холбоотой шаардлага хангаагүй байвал Текстарсын хөрөнгө оруулалтад хамрагдах эрхгүй болно. Өргөдөл гаргах явцад компаниудад хийгдэх суурь үнэлгээнээс гадна хурдасгуур компаниудын үүсгэн байгуулагчидтай ярилцлага хийж, тэдний мэргэжлийн ур чадвар, мэдлэгт тулгуурлан эрх бүхий гүйцэтгэх захирлууд БОНЗ-ын суурь үнэлгээг хийнэ. Текстарс технологийн хариуцлагатай байдал болон БОНЗ-ын бодлогын 9 дүгээр хуудаснаас үзнэ үү.
6. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ: Компани нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэдэг тухай тодорхой мэдээллэсэн үү?	2	1		Текстарс өргөдөл гаргагчдыг үнэлэхдээ НҮБ-ын удирдах зарчмуудыг үндэс болгон ашиглахаар төлөвлөж байгаагаа мэдэгдэв. "Хурдасгуурт өргөдөл гаргагчийн БОНЗ-ын шалгуур... Өргөдөл гаргагч компаниудын материалыг шалгах үед, Текстарс хөрөнгө оруулалтын баг хөрөнгө оруулалт авах компаниудын баг хэр чадварлаг, санаа нь хэр сайн, амжилтад хүрэх магадлал хэр зэрэг болохыг, үүсгэн байгуулагчдад хэр их тусалж чадах зэрэг олон зүйлийг тэнцвэртэйгээр авч үздэг. Олон улсын хэмжээнд, Текстарс өргөдөл гаргагч компаниудын БОНЗ-тай холбоотой эрсдэл, боломжуудыг эрэмбэлдэг. ОУСК-ийн Гүйцэтгэлийн стандартууд, НҮБ-ын Бизнес ба Хүний эрхийн удирдах зарчмууд, мөн Тогтвортой Хөгжлийн Тайлангийн Зөвлөл зэрэг БОНЗ-тайхолбоотой олон улсын шилдэг туршлагад үндэслэн Текстарс санхүүгийн болон санхүүгийн бус хэмжигдэхүүнүүдийг багтаасан хөрөнгө оруулалт, хурдасгуурын хөтөлбөрт хамрагдахаар хүсэлт гаргасан компаниудыг хэмжих хэмжүүрүүдийг дахин тодорхойлохоор төлөвлөж байна. Энэхүү шинэ удирдамж нь Текстарсын хөрөнгө оруулалт оруулахаар зэхэж буй компаниудыг үнэлэхэд ашиглагдах бөгөөд хурдасгуурын хөтөлбөрийн гүйцэтгэлийн түлхүүр үзүүлэлтүүд (KPI)-д оруулахад ашиглах болно." Текстарс мөн өөрийн хязгаарлагдмал хариуцлагатай нөхөрлөлүүд болон түншүүдэд хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийдэг тухайгаа дурдсан: "Хязгаарлагдмал хариуцлагатай нөхөрлөл болон бизнесийн түншүүдэд хийгдэх БОНЗ-ын суурь үнэлгээг бүх шинэ түншүүд болон Текстарсийн удирддаг сангуудын хөрөнгө оруулагчидыг үнэлэн, хийж гүйцэтгэдэг. Текстарсын БОНЗ-ын суурь үнэлгээ нь тухайн түншийн тогтвортой хөгжилтэй холбоотой үйл ажиллагаа, ажилчдын нөхцөл байдал (тэр дундаа нийлүүлэлтийн сүлжээнд хүүхдийн хөдөлмөр орсон байгаа эсэх), хүний эрх болон байгаль орчинтой холбоотой аливаа хуулийн зөрчил өмнө нь гаргаж байсан эсэх, сайн засаглалын бодлого (санкц болон авлигын эсрэг) баталж хэрэгжүүлж буй эсэх мөн олон төлөөлөлт ажиллах хүчийг дэмжсэн дотоод бодлогтой эсэхтэй холбоотой заавал хариулах асуултуудыг багтаасан байдаг. БОНЗ-ын суурь үнэлгээнд багтсан асуултад хангалттай хариулт өгч чадаагүй бизнесийн түнш болох гэж буй этгээдүүд Текстарстай бизнес эрхлэх эрхгүй болох эсвэл Текстарстай хамтран ажиллах хугацаандаа БОНЗ-тай холбоотой үйл ажиллагаагаа хэрхэн сайжруулах талаар төлөвлөгөө гаргаж өгөхийг шаарддаг." Текстарс технологийн хариуцлагатай байдал болон БОНЗ-ын бодлогын 11-12-р хуудаснаас үзнэ үү.

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	ҮНЭЛГЭЭ	ОНОО	%	ТАЙЛБАР
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ	4	1	25%	
7. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад үзүүлж буй дэмжлэг: Фирм нь хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудынхаа технологийн хариуцлагатай байдалтай холбоотой асуудлаар гүйцэтгэлээ сайжруулахад хөрөнгө оруулалтын дараах дэмжлэгийг үзүүлдэг үү?	2	1		Текстарс өөрийн хөрөнгө оруулалт өгсөн компаниуддаа дэмжлэг үзүүлэх механизмыг ажиллуулж эхлэх шатандаа байгаа гэж мэдэгдсэн: “Хөрөнгө оруулалт өгсөн компаниудад зориулсан БОНЗ-тай холбоотой нөөц: Текстарс эхний шатандаа явж байгаа гарааны бизнесүүдэд зориулсан БОНЗ-ын хэмжүүрүүдийг тодорхойлоход чухал үүрэг гүйцэтгэдэг ба энэ нь илүү хүртээмжтэй, ёс зүйтэй мөн тойргийн эдийн засаг руу ирээдүйд шилжихэд туслах арга замуудын нэг гэдэгт бид итгэдэг. Энэ нь мөн эхний шатандаа явж байгаа компаниудад зориулсан БОНЗ-ын стандарт хэмжүүр эсвэл шаардлагыг Венчур Капиталын салбарынхантай хамтран гаргахад тусална. Текстарс нь БОНЗ-ыг бизнесийн үйл ажиллагаанд тусгаж, бизнес эрхлэгчдийг үүнтэй адил зүйлд уриалах нь хоёр байгууллагын үнэ цэнийг нэмэгдүүлдэг гэдгийг хүлээн зөвшөөрдөг. Хурдасгууруудын үүсгэн байгуулагчдад зориулсан БОНЗ-ын Нөөцтэй холбоотой баримтуудад дурдсанчлан Текстарс нь хурдасгуурын хөтөлбөрийн явцад БОНЗ-той холбоотой сургалтуудыг үүсгэн байгуулагчид санал болгох бөгөөд улмаар үйл ажиллагаандаа БОНЗ-ын шалгуурыг нэн тэргүүнд авч үздэг болоход нь туслана. Ирээдүйд БОНЗ-ын ойлголтуудыг Текстарсийн Энтрепренерийн Гарын авлагад тусгах мөн БОНЗ-ын мэргэшсэн менторуудаар туслалцаа үзүүлүүлэх зэрэг олон төрлийн сургалтыг хурдасгуурын дараа компаниудад санал болгоно. Текстарс технологийн хариуцлагатай байдал болон БОНЗ-ын бодлогын 11 дүгээр хуудаснаас үзнэ үү.
8. Хүний эрхийн дэмжлэг: Фирмүүд нь дэмжлэг үзүүлж буй асуудалдаа хүний эрхийг тодорхой дурдсан үү?	2	0		Текстарс хөрөнгө оруулалт авсан компаниудад хүний эрхийн асуудлаар дэмжлэг үзүүлэх эсэхээ дурдаагүй.

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:

2 - Хэрэгжүүлдэг

1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа

0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.

12/16

75%

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	ҮНЭЛГЭЭ ОНОО %			ТАЙЛБАР
АМЛАЛТ	4	0	0%	
1. Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт: Фирм нь өөрийн хийсэн эсхүл хийх гэж буй хөрөнгө оруулалтын явцад хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулж байгаа олон нийтэд мэдээллэж, цахим хуудас дээрээ байршуулсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
2. Хүний эрхтэй холбоотой амлалт: Фирм нь өөрийн амлалтад хүний эрхийг хамгаалах тухай тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
БОДЛОГО	4	0	0%	
3. Бодлого: Фирм нь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын талаар олон нийтэд нээлттэй албан ёсны бодлого нийтэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
4. Хүний эрхийн бодлого: Хүний эрхийн бодлогод хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ ЯВЦ	4	0	0%	
5. Магадлан шинжилгээ: Фирм нь технологийн компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргахдаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулна гэдгээ олон нийтэд нээлттэй мэдээлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
6. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ: Компани нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэдэг тухай тодорхой мэдээлэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ	4	0	0%	
7. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад үзүүлж буй дэмжлэг: Фирм нь хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудынхаа технологийн хариуцлагатай байдалтай холбоотой асуудлаар гүйцэтгэлээ сайжруулахад хөрөнгө оруулалтын дараах дэмжлэгийг үзүүлдэг үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
8. Хүний эрхийн дэмжлэг: Фирмүүд нь дэмжлэг үзүүлж буй асуудалдаа хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:
2 - Хэрэгжүүлдэг
1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа
0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.



ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ҮНЭЛГЭЭ ОНОО % ТАЙЛБАР

АМЛАЛТ

4 0 0%

1. Хариуцлагатай хөрөнгө оруулалт: Фирм нь өөрийн хийсэн эсхүл хийх гэж буй хөрөнгө оруулалтын явцад хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулж байгаа олон нийтэд мэдээллэж, цахим хуудас дээрээ байршуулсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
2. Хүний эрхтэй холбоотой амлалт: Фирм нь өөрийн амлалтад хүний эрхийг хамгаалах тухай тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
БОДЛОГО	4	0	0%	
3. Бодлого: Фирм нь хариуцлагатай хөрөнгө оруулалтын талаар олон нийтэд нээлттэй албан ёсны бодлого нийтэлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
4. Хүний эрхийн бодлого: Хүний эрхийн бодлогод хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ ЯВЦ	4	0	0%	
5. Магадлан шинжилгээ: Фирм нь технологийн компанид хөрөнгө оруулах шийдвэр гаргахдаа хариуцлагатай технологитой холбоотой асуудлуудад анхаарал хандуулна гэдгээ олон нийтэд нээлттэй мэдээлсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
6. Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ: Компани нь хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж гүйцэтгэдэг тухай тодорхой мэдээллэсэн үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХҮЛЭЭН АВЧ БУЙ КОМПАНИУДАД ҮЗҮҮЛЖ БУЙ ДЭМЖЛЭГ	4	0	0%	
7. Хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудад үзүүлж буй дэмжлэг: Фирм нь хөрөнгө оруулалт хүлээн авч буй компаниудынхаа технологийн хариуцлагатай байдалтай холбоотой асуудлаар гүйцэтгэлээ сайжруулахад хөрөнгө оруулалтын дараах дэмжлэгийг үзүүлдэг үү?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй
8. Хүний эрхийн дэмжлэг: Фирмүүд нь дэмжлэг үзүүлж буй асуудалдаа хүний эрхийг тодорхой дурдсан уу?	2	0		Ямар ч мэдээлэл олдоогүй

НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ

Үнэлгээний хуудас:

2 - Хэрэгжүүлдэг

1 - Хэсэгчлэн хэрэгжиж байгаа эсвэл хэрэгжих шатандаа явж байгаа

0 - Олон нийтэд мэдээлсэн эх сурвалжаас харахад хэрэгжилт явагдаагүй бөгөөд, хэрэгжилтийн тухай тодруулсан захидалд хариу ирүүлээгүй.

0 / 16 **0%**
ОНОО ХУВЬ



ХАВСРАЛТ Б:

Венчур Капитал (VC) фирмүүдэд илгээсэн захидал

Венчур капиталын фирмүүдэд
илгээсэн захидлын жишээ

2023 оны тавдугаар сарын 22

**RE: ГЕНЕРАТИВ (ҮҮСГЭГЧ) ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААНТАЙ ХОЛБООТОЙ ХҮНИЙ ЭРХИЙН
МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙХ ҮҮРЭГ**

АНУ-ын Эмнести Интернэшнл болон Бизнес ба Хүний Эрхийн Мэдээллийн төвийн нэрийн өмнөөс танай компаний хүний эрхийн магадлан шинжилгээний үйл явцын талаар тодруулахаар тус захиаг илгээж байна. Тодруулбал, бид танай фирмийн үүсгэгч хиймэл оюун ухааны платформ, бүтээгдэхүүн, хэрэгслийг хөгжүүлж буй компаниудад хийсэн хөрөнгө оруулалтын талаар нэмэлт мэдээлэл авахыг хүсэж байна.

Эмнести Интернэшнл нь бие даасан, Нобелийн энх тайвны шагналт, арван сая гаруй хүнийг хамарсан дэлхийн хүний эрхийн хөдөлгөөн юм. Бизнес ба Хүний Эрхийн Мэдээллийн Төв нь дэлхий даяарх 10,000 гаруй компаний нийгэм, байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг баримтжуулан шалгаж, компаний хариуцлага, ил тод байдлыг 10 гаруй хэл дээр түгээн ажилладаг ашгийн бус хүний эрхийн байгууллага юм.

Иргэний нийгмийн байгууллагуудын зүгээс үүсгэгч хиймэл оюун ухаантай холбоотой хүний эрхийг хүндэтгэх компаний харицлагын тухай асуудлуудыг гарган тавьсаар ирсэн. Үүн дээр үндэслэн бид одоогоор үүсгэгч хиймэл оюун ухаантай холбоотой ажилладаг компаниудад хөрөнгө оруулахдаа Венчур капитал фирмууд хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийдэг эсэх дээр судалгаа хийж байна. Бид энэ мэдээллийг цуглуулахын тулд арван том венчур капитал фирмтэй холбогдож байгаа бөгөөд удахгүй хэвлэх тайландаа энэ мэдээллийг нийтлэх болно. Хувийн капитал сангуудын экосистем дэх өндөр нөлөөлөл бүхий венчур капитал фирмүүдийн (үүнд танай фирм мөн багтана) сөрөг болон сайн туршлагыг онцлон тодруулахаар зорьж байна.

2021 онд Эмнести Интернэшнл “Эрсдэлтэй Бизнес” хэмээх тайландаа: Тэргүүлэгч венчур капитал фирмүүд технологид хөрөнгө оруулахдаа хүний эрхийг үл тоомсорлож байгаа талаар нийтэлсэн бөгөөд хэрхэн венчур капиталистууд технологийн ирээдүйг өөрчилж, эдийн засаг, улс төр, нийгэм болон хүний эрх гэх мэт суурь хэрэгцээнд нөлөөлж байгааг онцолсон. Эмнести Интернэшнл дэлхийн хамгийн том 53 венчур капитал (VC) фирм болон гарааны хурдасгуурын хүний эрхийн магадлан шинжилгээнд хандаж буй хандлагын талаар судалгаа явуулсан бөгөөд сүүлийн хоёр жилийн хугацаанд фирмүүдийн бодлого, практикт гарсан шинэчлэлтийг илүү сайн ойлгож энэхүү тайланд тусгахын зорьж байна

Компаниуд дэлхийн хаана үйл ажиллагаа явуулж байгаагаас үл хамааран хүний эрхийг хүндэтгэх үүрэгтэй. Энэ бол НҮБ-ын Бизнес ба Хүний эрхийн удирдах зарчмууд зэрэг олон улсын бизнес ба хүний эрхийн хэм хэмжээнд заагдсан нийтээр хүлээн зөвшөөрөгдсөн хэм хэмжээ юм.

Хүний эрхийг хүндэтгэх компаниудын хариуцлага нь тэдний өөрсдийн бизнесийн үйл ажиллагаа хүний эрхийг зөрчихөөс сэргийлэх мөн хувь нэмэр оруулахгүй байх компаний үйл ажиллагаа, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээтэй холбоотой хүний эрхэд үзүүлэх нөлөөллийг арилгаж, нөхөн сэргээхийг шаарддаг. Түүнчлэн компаниуд, хэдийгээр хувь нэмэр оруулаагүй ч гэсэн, өөрсдийн бизнесийн харилцаатай түншүүдийн үйл ажиллагаа, үйлчилгээтэй шууд холбоотой хүний эрхийн сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх мөн багасгах ёстой.

Санхүүгийн салбарт хөрөнгө оруулагч, цөөнх хувьцаа эзэмшигчид болон хөрөнгө оруулалт авсан компаний хоорондын харилцааг Эдийн Засгийн Хамтын Ажиллагаа, Хөгжлийн Байгууллагын удирдамжийн дагуу “бизнесийн харилцаа” гэж үзнэ. Энэхүү үүрэг хариуцлагыг биелүүлэхийн тулд компаниуд хүний эрхэд нөлөөлж болзошгүй эсвэл нөлөөлсөн бодит эрсдэлийг илрүүлж хариу арга хэмжээ авах байнгын, идэвхтэй алхмуудыг хийх ёстой. Энэ нь хүний эрхэд үзүүлж буй нөлөөллийг тодорхойлох, урьдчилан сэргийлэх, багасгах талаар хүний эрхийн магадлан шинжилгээг хэрэгжүүлэхийг ойлгоно. Магадлан шинжилгээ хийх үйл явц хүний эрхэд нөлөөлж болзошгүй болон нөлөөлсөн бодит эрсдэлийг үнэлэн тодорхойлж, тэдгээр үр дүнд суурилж үйлдэл хийх явдал юм. Энэ бол нэг удаагийн үүрэг хариуцлага биш, байнгын, идэвхтэй үйл явц юм.

Венчур капитал сангуудын хувьд ямар салбарт анхаарлаа хандуулах, аль компанид хөрөнгө оруулах тухай сонгох шийдвэр гаргахад тус үүргийг хэрэгжүүлэхэд анхаарах ёстой. Венчур капитал фирмүүд хөрөнгө оруулалт хийхээр сонгосон компаниудын бүтээгдэхүүн эсхүл үйл ажиллагаа хүний эрхэд нөлөөлж болзошгүй эсхүл бодитоор нөлөөлж буй эсэхийг үнэлэн тодорхойлохын тулд хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийх ёстой. Түүнчлэн сангийн хөрөнгө оруулалт хийхээр сонгосон байгууллагуудын хүний эрхийн нөлөөллийн үнэлгээ нь анхны хөрөнгө оруулалт хийгдсэний дараа ч, ялангуяа тухайн байгууллагын бизнес модель нь өөрчлөгддөг бол үргэлжлэх ёстой.

ДАРААХ БАЙДЛААР МЭДЭЭЛЭЛ ИЛГЭЭВЭЛ БИД ГҮНЭЭ ТАЛАРХАНА:

БОДЛОГО БА АМЛАЛТ

- Танай фирм БОНЗ-тай холбоотой бодлоготой юу? Хэрэв байгаа бол танай БОНЗ-тай холбоотой бодлого олон нийтэд нээлттэй байдаг юу?
- Танай фирмд хөрөнгө оруулахгүй байхаар тогтсон салбар, бүтээгдэхүүн, эсхүл зах зээлийн жагсаалт байдаг уу? Ямар төрлийн скрининг ашигладаг вэ? төрлийн
- Танай фирм хүний эрхийг хүндэтгэх дотоод бодлоготой юу? Хүний эрхийг хүндэтгэх талаар амлалт өгсөн үү?
- Танай фирмийн удирдлагын багт БОНЗ болон хүний эрхийн бодлогын хэрэгжилтийг хангах үүрэгтэй хүн байдаг уу?

МАГАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭ

- Танай фирм хөрөнгө оруулалтын өмнөх хяналтын явцад хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийдэг үү?
- Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийх үйл явцад жендэрийн мэдрэмжтэй байх, олон талт хандлагыг авч үзэх зэрэг багтдаг уу?
- Танай фирм ямар төрлийн хүний эрхэд учруулж болзошгүй эрсдэл илэрвэл хөрөнгө оруулалт хийхээс татгалзах вэ?
- Танай фирм хүний эрх эсвэл БОНЗ-ын эрсдэлээс шалтгаалж компанид хөрөнгө оруулалт хийхээс татгалзсан тохиолдол бий юу? Хэрэв тийм бол дэлгэрэнгүй мэдээлэл өгнө үү.
- Танай фирм хөрөнгө оруулсан компаниуддаа хүний эрхийн эрсдэлийг тодорхойлох, шийдэхэд нь тусалсан ямар арга хэмжээ авч байсан бэ?
- Танай фирмээс хөрөнгө оруулсан компаниудаа хүний эрхийн зөрчил гаргасан тохиолдолд хөрөнгө оруулалтаа татаж байсан тохиолдол байгаа юу? Хэрэв тийм бол дэлгэрэнгүй мэдээлэл өгнө үү

ГЕНЕРАТИВ (ҮҮСГЭГЧ) ХИЙМЭЛ ОЮУН УХААНД ОРУУЛСАН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

- Танай компани хиймэл оюун ухааны платформ, бүтээгдэхүүн, хэрэгслийг хөгжүүлж буй хэдэн компанид хөрөнгө оруулсан вэ?
- Тухайн хөрөнгө оруулсан компаниудын хиймэл оюун ухаантай холбоотой хүний эрхийн эрсдэлийг судалж, хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийж байсан уу?
- Хэрэв тийм бол тухайн хүний эрхийн магадлан шинжилгээнд ямар төрлийн эрсдэлийг багтаан хийсэн бэ? Ялангуяа хиймэл оюун ухаантай холбоотой ямар эрсдэлийг үнэлсэн бэ? Эдгээр эрсдэлдээ жендэрийн мэдрэмжтэй, олон талт хандлага зэргийг авч үзсэн үү?
- Хүний эрхийн магадлан шинжилгээ хийсний үр дүнд хөрөнгө оруулалтыг хийхгүй байхаар шийдвэрлэж байсан уу? Хэрэв тийм бол дэлгэрэнгүй мэдээлэл өгнө үү.

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН НӨХЦӨЛ

- Танай фирм БОНЗ-ын шалгуурыг хөрөнгө оруулалт өгсөн компаниудынхаа хөрөнгө оруулалтын нөхцөлд тусгасан уу?
- Танай фирм хөрөнгө оруулалт өгсөн компаниудад өгөх хөрөнгө оруулалтын нөхцөлд хүний эрхийг хүндэтгэх тухай тодорхой заалт оруулсан уу? Эдгээр нөхцөлийг зөрчсөн компаниудад ямар арга хэмжээ авдаг вэ?
- Танай фирм хүний эрхийн эрсдэлийг бууруулахын тулд хөрөнгө оруулалт өгсөн компаниудаас ямар арга хэмжээ авахыг шаарддаг вэ?

Дээр дурдсанчлан, Эмнести Интернэшнл болон Бизнес ба Хүний Эрхийн Мэдээллийн төв энэхүү сэдвээр товч тайлан нийтлэхийг зорьж байгаа бөгөөд таны хариултыг хэсэгчлэн эсвэл бүхэлд нь оруулна.

Бидэнд хариу өгөхөөс татгалзсан сангуудыг ч мөн тайланд нэрлэн тусгана.

Мөн бид венчур капиталын фирмүүдэд хүний эрхийн магадлан шинжилгээтэй холбоотой үйл явц болон үүнийг үр дүнтэй хийхэд учирч буй асуудлын тухай тайлбарлах боломж олгох бусад нөхцлийг судалж байна. Танай фирмийн зүгээс хэрэв эдгээр яриа хэлэлцээрт оролцох, НҮБ-ын удирдах зарчмуудад тусгагдсан венчур капитал фирмуудийн хариуцлагын тухай мэдээлэл авах, мөн бидний хийж буй судалгаатай холбоотой асууж тодруулах зүйл байвал байвал бидэнтэй холбогдоорой. Хэрэв та энэ талаар утсаар холбогдохыг хүсвэл бидэнд мэдэгдэнэ үү.

Хариултаа 2023 оны 6-р сарын 2-ны өдрийг дуустал mkleinman@aiusa.org цахим шуудангаар илгээхийг хичээнгүйлэн хүсье.

Хүндэтгэсэн,

Майкл Клейнман

АНУ-ын Эмнести Интернэшнлийн, Техник,
хүний эрхийн асуудал хариуцсан захирал

Гаятри Хандхадай

Бизнес ба Хүний эрхийн Мэдээллийн
төвийн Технологи, хүний эрхийн хэлтсийн
дарга

- ¹ Wiggers, Kyle, *VCs continue to pour dollars into generative AI*, TechCrunch, 2023, at: <https://techcrunch.com/2023/03/28/generative-ai-venture-capital/>
- ² *The state of generative AI in 7 charts*, CBInsights, 2023, at: <https://www.cbinsights.com/research/generative-ai-funding-top-startups-investors/>
- ³ *Generative AI Global Market Report 2023: Demand for Effective Customer Interactions from Chatbots Bolsters Growth*, Research and Markets, 2023, at: <https://www.globenewswire.com/news-release/2023/02/21/2611790/0/en/Generative-AI-Global-Market-Report-2023-Demand-for-Effective-Customer-Interactions-from-Chatbots-Bolsters-Growth.html>
- ⁴ Chow, Andrew and Perrigo, Billy, *The AI Arms Race Is Changing Everything*, TIME, 2023, at: <https://time.com/6255952/ai-impact-chatgpt-microsoft-google/>
- ⁵ *Advances in Artificial Intelligence Are Amplifying a Crisis for Human Rights Online*, Freedom House, 2023, at: <https://freedomhouse.org/article/new-report-advances-artificial-intelligence-are-amplifying-crisis-human-rights-online>
- ⁶ Nicoletti, Leonardo and Bass, Dina, *Humans are biased, and generative AI is even worse*, Bloomberg, 2023, at: <https://www.bloomberg.com/graphics/2023-generative-ai-bias/>
- ⁷ Kang, Cecilia, *OpenAI's Sam Altman Urges A.I. Regulation in Senate Hearing*, The New York Times, 2023, at: <https://www.nytimes.com/2023/05/16/technology/openai-altman-artificial-intelligence-regulation.html>
- ⁸ Andreessen, Marc, *The Techno-Optimist Manifesto*, Andreessen Horowitz, 2023, at: <https://a16z.com/the-techno-optimist-manifesto/>
- ⁹ This responsibility was expressly recognized by the UN Human Rights Council on 16 June 2011, when it endorsed the UN Guiding Principles on Business and Human Rights, and on 25 May 2011, when the 42 governments that had then adhered to the Declaration on International Investment and Multinational Enterprises of the OECD unanimously endorsed a revised version of the OECD Guidelines for Multinational Enterprises. See Human Rights Council, Human Rights and Transnational Corporations and other Business Enterprises, Resolution 17/4, UN Doc A/HRC/RES/17/4, 6 July 2011; OECD, OECD Guidelines for Multinational Enterprises, 2011, OECD Publishing, available at www.oecd.org/corporate/mne.
- ¹⁰ Aragon, Lawrence, *Tracing the VCJ 50*, Venture Capital Journal, 2022, at: <https://www.venturecapitaljournal.com/tracing-the-vcj-50/>
- ¹¹ See Bernstein, Connie, *Definition: startup accelerator*, TechTarget, 2019, at: <https://www.techtarget.com/searchcio/definition/startup-accelerator>. A startup accelerator is a “business program that supports early-stage, growth-driven companies through education, mentorship and financing.”
- ¹² Bhuiyan, Johana, *OpenAI CEO calls for laws to mitigate ‘risks of increasingly powerful’ AI*, The Guardian, 2023, at: <https://www.theguardian.com/technology/2023/may/16/ceo-openai-chatgpt-ai-tech-regulations>
- ¹³ Lundun, Ingrid, *Consumer group calls on EU to urgently investigate ‘the risks of generative AI’*, TechCrunch, 2023, at: <https://techcrunch.com/2023/06/20/consumer-group-calls-on-eu-to-urgently-investigate-the-risks-of-generative-ai/?guccounter=1>
- ¹⁴ *Principles for Development and Governance of Generative AI*, Digital Content Next, 2023, at: <https://digitalcontentnext.org/wp-content/uploads/2023/06/DCN-Principles-for-Development-and-Governance-of-Generative-AI.pdf>
- ¹⁵ Fergusson, Grant, Schroeder, Calli, Winters, Ben and Zhou, Enid (editors), *Generating Harms: Generative AI's Impact & Paths Forward*, Electronic Privacy Information Center (EPIC), 2023, at: <https://epic.org/wp-content/uploads/2023/05/EPIC-Generative-AI-White-Paper-May2023.pdf>
- ¹⁶ Satariano, Adam, *Europeans Take a Major Step Toward Regulating A.I.*, New York Times, 2023, at: <https://www.nytimes.com/2023/06/14/technology/europe-ai-regulation.html>
- ¹⁷ Davis, Dominic-Madori, *Four investors explain why AI ethics can't be an afterthought*, TechCrunch, 2023, at: <https://techcrunch.com/2023/05/03/ai-ethics-investor-survey/>
- ¹⁸ *The application of generative AI to warfare raises human rights concerns*, Business & Human Rights Resource Centre, 2023, at: <https://www.business-humanrights.org/en/latest-news/the-application-of-generative-ai-in-warfare-raises-human-rights-concerns/>
- ¹⁹ Deck, Andrew, *AI translation is jeopardizing Afghan asylum claims*, Rest of World, 2023, at: <https://restofworld.org/2023/ai-translation-errors-afghan-refugees-asylum/>
- ²⁰ Harwell, Drew, *AI-generated child sex images spawn new nightmare for the web*, The Washington Post, 2023, at: <https://www.washingtonpost.com/technology/2023/06/19/artificial-intelligence-child-sex-abuse-images/>
- ²¹ Bhattacharjee, Monojoy, *Almost 50% of news publishers use Generative AI tools, but “quality of content” is the #1 concern*, Media Makers Meet, 2023, at: <https://mediamakersmeet.com/almost-50-of-news-publishers-use-generative-ai-tools-but-quality-of-content-is-the-1-concern/>
- ²² Feathers, Todd, *AI Chatbots Are Invading Your Local Government – and Making Everyone Nervous*, Wired, 2023, at: <https://www.wired.com/story/local-governments-generative-ai/>
- ²³ *The lobbying ghost in the machine: Big Tech's covert defanging of Europe's AI Act*, Corporate Europe Observatory, 2023, at: <https://corporateeurope.org/en/2023/02/lobbying-ghost-machine>
- ²⁴ Perrigo, Billy, *OpenAI Lobbied the E.U. to Water Down AI Regulation*, TIME, 2023, at: <https://time.com/6288245/openai-eu-lobbying-ai-act/>
- ²⁵ Nicastro, Dom, *ChatGPT Suffers First Data Breach, Exposes Personal Information*, CMSWire, 2023, at: <https://www.cmswire.com/digital-experience/chatgpt-suffers-first-data-breach-exposes-personal-information/>
- ²⁶ Person, Darren, *Cyber Risks of Generative AI: Protecting Data Via Responsible Use*, Forbes, 2023, at: <https://www.forbes.com/sites/forbestechcouncil/2023/06/06/cyber-risks-of-generative-ai-protecting-data-via-responsible-use/>
- ²⁷ Fergusson et al (editors), *Generating Harms: Generative AI's Impact & Paths Forward*, at: <https://epic.org/wp-content/uploads/2023/05/EPIC-Generative-AI-White-Paper-May2023.pdf>
- ²⁸ Edwards, Benj, *Artist finds private medical records photos in popular AI training data set*, Ars Technica, 2022, at: <https://arstechnica.com/information-technology/2022/09/artist-finds-private-medical-record-photos-in-popular-ai-training-data-set/>
- ²⁹ *The right to freedom of expression and the use of encryption and anonymity in digital communications*, Submission to the United Nations Special Rapporteur on the Right to Freedom of Opinion and Expression, Association for Progressive Communications, 2015, at: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Opinion/Communications/AssociationForProgressiveCommunication.pdf>
- ³⁰ Karr, Timothy, *Digital-justice and Human-Rights Experts from Across the Globe Raise Concerns About the White-Male-Dominated AI Debate*, Free Press, 2023, at: <https://www.freepress.net/news/press-releases/digital-justice-and-human-rights-experts-across-globe-raise-concerns-about-ai>
- ³¹ Nicoletti and Bass, *Humans are biased, and generative AI is even worse*, at: <https://www.bloomberg.com/graphics/2023-generative-ai-bias/>. See also Heaven, Will Douglas, *Predictive policing is still racist – whatever data it uses*, MIT Technology Review, 2021, at: <https://www.technologyreview.com/2021/02/05/1017560/predictive-policing-racist-algorithmic-bias-data-crime-predpol/>
- ³² Zawacki, Kevin, *Exposing the Sexism in Generative AI*, Mozilla, 2023, at: <https://foundation.mozilla.org/en/blog/exposing-the-sexism-in-generative-ai/>
- ³³ Savelev, Iliia, *Queer Eye for AI: Risks and limitations of artificial intelligence for the sexual and gender diverse community*, OpenGlobalRights, 2023, at: <https://www.openglobalrights.org/risks-limitations-artificial-intelligence-sexual-gender-diverse-community/>
- ³⁴ Constantaras, Eva, Geiger, Gabriel, Braun, Justin-Casimir, Mehrotra, Dhruv, and Aung, Htet, *Inside the Suspicion Machine*, Wired, 2023, at: <https://www.wired.com/story/welfare-state-algorithms/>
- ³⁵ Johnson, Khari, *How Wrongful Arrests Based on AI Derailed 3 Men's Lives*, Wired, 2022, at: <https://www.wired.com/story/wrongful-arrests-ai-derailed-3-mens-lives/>
- ³⁶ Harlan, Elisa and Schnuck, Oliver, *Objective or Based: On the questionable use of Artificial Intelligence for job applications*, Bayerischer Rundfunk, 2021, at: <https://interaktiv.br.de/ki-bewerbung/en/>
- ³⁷ Birhane, Abeba, Prabhu, Vinay Uday, and Kahembwe, Emmanuel, *Multimodal datasets: misogyny, pornography, and malignant stereotypes*, 2021, ARXIV, at: <https://arxiv.org/abs/2110.01963>
- ³⁸ Nicoletti, Leonardo and Bass, Dina, *Humans Are Biased. Generative AI Is Even Worse*, Bloomberg, 2023, at: <https://www.bloomberg.com/graphics/2023-generative-ai-bias/>
- ³⁹ *Misinformation on Bard, Google's New AI Chat*, Center for Countering Digital Hate, 2023, at: <https://counterhate.com/research/misinformation-on-bard-google-ai-chat/>
- ⁴⁰ Steele, Chandra, *Lensa AI Is Carrying Gender Bias Into the Future*, PC Mag, 2022, at: <https://www.pcmag.com/opinions/lensa-ai-is-carrying-gender-bias-into-the-future>

ЛАВЛАГАА

- ⁴¹ Ruffo, Tomas Lautaro, *Sentiment analysis with Vertex Generative AI*, Medium, 2023, at: <https://medium.com/@tomasruffo/sentiment-analysis-whit-vertex-generative-ai-7a5e6c10eda4>
- ⁴² Reardon, Sara, *AI Chatbots Can Diagnose Medication Conditions at Home. How Good Are They?*, Scientific American, 2023, at: <https://www.scientificamerican.com/article/ai-chatbots-can-diagnose-medical-conditions-at-home-how-good-are-they/>
- ⁴³ Hancock, Bryan, Schaninger, Bill and Yee, Lareina, *Generative AI and the future of HR*, McKinsey & Company, 2023, at: <https://www.mckinsey.com/capabilities/people-and-organizational-performance/our-insights/generative-ai-and-the-future-of-hr>
- ⁴⁴ Wong, Matteo, *Conspiracy Theories Have a New Best Friend*, The Atlantic, 2023, at: <https://www.theatlantic.com/technology/archive/2023/03/generative-ai-disinformation-synthetic-media-history/673260/>
- ⁴⁵ *Social Media in Community-Based Protection: A Guide*, UN High Commissioner for Refugees, 2022, at: <https://www.unhcr.org/innovation/wp-content/uploads/2022/02/Factsheet-4.pdf>
- ⁴⁶ *International Community Must Urgently Confront new Reality of Generative, Artificial Intelligence, Speakers Stress as Security Council Debates Risks, Rewards*, UN Meetings Coverage, Security Council, SC/15359, 2023, at: <https://press.un.org/en/2023/sc15359.doc.htm>
- ⁴⁷ Storey, Amanda, *Our ongoing work to fight misinformation online*, Google in Europe, 2023, at: <https://blog.google/around-the-globe/google-europe/our-ongoing-work-to-fight-misinformation-online/>. See also Singh, Jaspreet, *OpenAI says AI tools can be effective in content moderation*, Reuters, 2023, at: <https://www.reuters.com/technology/openai-says-ai-tools-can-be-effective-content-moderation-2023-08-15/>; Cole, Samantha, *Instagram Is Hiding Its 'Palestinian Terrorists' Translation Problem Inside a Black Box*, 404 Media, 2023, at: <https://www.404media.co/instagram-palestinian-arabic-translation-terrorists-ai/>
- ⁴⁸ *One Year After the Release of the Santa Clara Principles, OTI Continues to Push Tech Companies for Transparency and Accountability Around Content Moderation Practices*, Open Technology Institute, New America, 2019, at: <https://www.newamerica.org/oti/press-releases/one-year-after-release-santa-clara-principles-oti-continues-push-tech-companies-transparency-and-accountability-around-content-moderation-practices/>
- ⁴⁹ Nicholas, Gabriel and Bhatia, Aliya, *Lost in Translation: Large Language Models in Non-English Content Analysis*, Center for Democracy and Technology, 2023, at: <https://cdt.org/insights/lost-in-translation-large-language-models-in-non-english-content-analysis/>
- ⁵⁰ Rowe, Jacqueline, *Marginalised languages and the content moderation challenge*, Global Partners Digital, 2022, at: <https://www.gp-digital.org/marginalised-languages-and-the-content-moderation-challenge/>
- ⁵¹ See, e.g. Deveau, Richelle, Griffin, Sonia Joseph, and Reis, Steve, *AI-powered marketing and sales reach new heights with generative AI*, McKinsey & Company, 2023, at: <https://www.mckinsey.com/capabilities/growth-marketing-and-sales/our-insights/ai-powered-marketing-and-sales-reach-new-heights-with-generative-ai>
- ⁵² Lai, Samantha, *Data misuse and disinformation: Technology and the 2022 elections*, Brookings, 2022, at: <https://www.brookings.edu/articles/data-misuse-and-disinformation-technology-and-the-2022-elections/>
- ⁵³ Elci, Aylin, *AI content is meddling in Turkey's election. Experts warn it's just the beginning*, euronews.next, 2023, at: <https://www.euronews.com/next/2023/05/12/ai-content-deepfakes-meddling-in-turkey-elections-experts-warn-its-just-the-beginning>
- ⁵⁴ Sanders, Nathan and Schneier, Bruce, *How ChatGPT Hijacks Democracy*, New York Times, 2023, at: <https://www.nytimes.com/2023/01/15/opinion/ai-chatgpt-lobbying-democracy.html>
- ⁵⁵ Karimi, Faith, *'Mom, these bad men have me': She believes scammers cloned her daughter's voice in a fake kidnapping*, CNN, 2023, at: <https://edition.cnn.com/2023/04/29/us/ai-scam-calls-kidnapping-cec/index.html>
- ⁵⁶ Posetti, Julie and Shabbir, Nabeelah (editors), *The Chilling: A global study of online violence against women journalists*, International Center for Journalists, 2023, at: https://www.icfj.org/sites/default/files/2023-02/ICFJ%20Unesco_TheChilling_OnlineViolence.pdf
- ⁵⁷ Adnan, Minhaj, *ChatGPT falsely accuses innocent law professor for sexually harassing students*, The Siasat Daily, 2023, at: <https://www.siasat.com/chatgpt-falsely-accuses-innocent-law-professor-for-sexually-harassing-students-2562579/>. See also Bartz, Diane, Dey, Minmay, Arunasalam, Samritha, Song, Aditya and Malik, Yuvraj, *US FTC opens investigation into OpenAI over misleading statements*, Reuters, 2023, at: <https://www.reuters.com/technology/us-ftc-opens-investigation-into-openai-washington-post-2023-07-13/>
- ⁵⁸ Rawle, Emily, *Deepfakes: There Is No Such Thing As Consent*, One Woman Project, 2023, at: <https://www.onewomanproject.org/consent-1/2023/6/15/deepfakes-there-is-no-such-thing-as-consent>. See also Toulas, Bill, *Sextortionists are making AI nudes from your social media images*, Bleeping Computer, 2023, at: <https://www.bleepingcomputer.com/news/security/sextortionists-are-making-ai-nudes-from-your-social-media-images/>
- ⁵⁹ Hancock, Jeffrey and Bailenson, Jeremy, *The Social Impact of Deepfakes*, Cyberpsychology, Behavior and Social Networking, Vol. 24, No. 3, 2021, at: https://stanfordvr.com/mm/2021/03/cyber_deepfakes_2021.pdf
- ⁶⁰ *The application of generative AI to warfare raises human rights concerns*, Business & Human Rights Resource Centre, at: <https://www.business-humanrights.org/en/latest-news/the-application-of-generative-ai-in-warfare-raises-human-rights-concerns/>
- ⁶¹ Hirsh, Michael, *How AI Will Revolutionize Warfare*, Foreign Policy, 2023, at: <https://foreignpolicy.com/2023/04/11/ai-arms-race-artificial-intelligence-chatgpt-military-technology/>
- ⁶² Goodfriend, Sophia, *How AI is intensifying Israel's bombardments of Gaza*, +972 Magazine, 2023, at: <https://www.972mag.com/israel-gaza-drones-ai/>
- ⁶³ Njanja, Annie, *Workers that made ChatGPT less harmful ask lawmakers to stem alleged exploitation by Big Tech*, TechCrunch, 2023, at: <https://techcrunch.com/2023/07/14/workers-that-made-chatgpt-less-harmful-ask-lawmakers-to-stem-alleged-exploitation-by-big-tech/>. See also Liu, Wendy, *AI Is Exposing Who Really Has Power in Silicon Valley*, The Atlantic, 2023, at: <https://www.theatlantic.com/technology/archive/2023/03/open-ai-products-labor-profit/673527/>
- ⁶⁴ *Generative AI could raise global GDP by 7%*, Goldman Sachs, 2023, at: <https://www.goldmansachs.com/intelligence/pages/generative-ai-could-raise-global-gdp-by-7-percent.html>
- ⁶⁵ Acemoglu, Daron, *Automation Shouldn't Always be Automatic: Making Artificial Intelligence Work for Workers and the World*, The Forum Network, 2020, at: <https://www.oecd-forum.org/posts/automation-shouldn-t-always-be-automatic-making-artificial-intelligence-work-for-workers-and-the-world>. See also Perrigo, Billy, *Exclusive: OpenAI Used Kenyan Workers on Less Than \$2 Per Hour to Make ChatGPT Less Toxic*, Time, 2023, at: <https://time.com/6247678/openai-chatgpt-kenya-workers/>
- ⁶⁶ Hansen, Nels, Hanson, Erin and Turgel, Daniel, *Generative AI boom sparks investment spree*, White & Case, 2023, at: <https://mergers.whitecase.com/highlights/generative-ai-boom-sparks-investment-spreel>
- ⁶⁷ Behrens, Crissy and Narayan, Ved, *Behind the Investment: Jasper*, Insight Partners, 2022, at: <https://www.insightpartners.com/ideas/behind-the-investment-jasper/>
- ⁶⁸ Gupta, Gaurav, *Why Lightspeed invested in Stability AI: Democratizing Generative AI*, Lightspeed Venture Partners, 2022, at: <https://medium.com/lightspeed-venture-partners/why-lightspeed-invested-in-stability-ai-democratizing-generative-ai-b4f2250c5055>
- ⁶⁹ Huang, Sonya and Grady, Pat, *Generative AI: A Creative New World*, Sequoia Capital, 2022, at: <https://www.sequoiacap.com/article/generative-ai-a-creative-new-world/>
- ⁷⁰ UN Office of the High Commissioner for Human Rights, *Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the United Nations "Protect, Respect and Remedy" Framework* (2011) UN Doc HR/PUB/11/04, Principles 11 and 13 including Commentary, available at www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf (hereafter UN Guiding Principles).
- ⁷¹ OECD (2014), Scope and applications of 'business relationships' in the financial sector under the OECD Guidelines for Multinational Enterprises.
- ⁷² *Rights Respecting Investment in Technology Companies*, B-Tech, UN Office of the High Commissioner for Human Rights, 2021, at: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Business/B-Tech/B-Tech-Briefing-Investment.pdf>. See also *Addressing Business Model Related Human Rights Risks*, B-Tech, UN Office of the High Commissioner for Human Rights, 2020, at: https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Business/B-Tech/B-Tech_Foundational_Paper.pdf; *Identifying and Assessing Human Rights Risks related to End-Use*, B-Tech, UN Office of the High Commissioner for Human Rights, 2020, at: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Business/B-Tech/Identifying-human-rights-risks.pdf>; *Designing and implementing effective company-based grievance mechanisms*, B-Tech, UN Office of the High Commissioner for Human Rights, 2021, at: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Business/B-Tech/access-to-remedy-company-based-grievance-mechanisms.pdf>; *Five Practices to Improve Stakeholder Engagement in Tech Company Due Diligence*, B-Tech, UN Office of the High Commissioner

ЛАВЛАГАА

for Human Rights, <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/issues/business/b-tech/btech-stakeholder-engagement-paper.pdf>; and Access to remedy and the technology sector: basic concepts and principles, B-Tech, UN Office of the High Commissioner for Human Rights, 2021, at: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Issues/Business/B-Tech/access-to-remedy-concepts-and-principles.pdf>

⁷³ UN Guiding Principles, Principles 15, 16 and 17 including Commentary.

⁷⁴ 2023 update of the OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct, Organisation for Economic Co-operation and Development, 2023, at: <https://mneguidelines.oecd.org/targeted-update-of-the-oecd-guidelines-for-multinational-enterprises.htm>

⁷⁵ Crenshaw, Caroline, *Statement Regarding Private Fund Advisors Rulemaking*, U.S. Securities and Exchange Commission, 2023, at: <https://www.sec.gov/news/statement/crenshaw-statement-private-fund-advisers-082323>

⁷⁶ SEC Adopts New Private Fund Advisor Rules, Ropes and Gray, 2023, at: <https://www.ropesgray.com/en/insights/alerts/2023/08/sec-adopts-new-private-fund-adviser-rules>

⁷⁷ See *Mandatory Due Diligence*, Business & Human Rights Resource Centre, at: <https://www.business-humanrights.org/en/big-issues/mandatory-due-diligence/>

⁷⁸ See Ullmer, Felix and Chiavarini, Lorenzo, *Generative AI startups*, dealroom.co, 2023, at: <https://app.dealroom.co/lists/33530>. For this report we used data drawn from this page in May 2023.

⁷⁹ Tracing the VCJ 50, Venture Capital Journal, at: <https://www.venturecapitaljournal.com/tracing-the-vcj-50/>

⁸⁰ “As a ScaleUp investor, Insight has been building ESG into its investing practice since it first adopted its ESG policy in 2015. Since then, we have continued to refine the ways in which we integrate ESG as a critical component of accelerating growth within our portfolio. Below, we provide an overview of Insight’s multi-faceted approach to ESG and some of the lessons we’ve learned as an investor building out an ESG program.” See Prodromos, Andrew, *Growing with ESG: A ScaleUp Investor’s Approach to Responsible Investing*, Insight Partners, 2021, at: <https://www.insightpartners.com/ideas/growing-with-esg-a-scaleup-investors-approach-to-responsible-investing/>

⁸¹ “Responsible Innovation: This is our framework for how we think about helping founders build scaled and incredibly successful businesses that also improve the lives and livelihoods of people everywhere. We believe that the most successful, next-generation companies will increasingly align with new societal values. By embracing responsible innovation at the earliest stages of company building, and by bringing it to the forefront of decision-making at every stage, founders will build truly enduring companies that compound over time. This is more than an ESG policy or ‘impact investing,’ it is purpose built for the venture ecosystem to catalyze a movement and provide a practical roadmap for the industry to change. The seven principles of Responsible Innovation are: Innovate Intentionally; Advance Inclusive Prosperity; Respect People & Their Privacy; Operate with Accountability & Transparency; Build Sustainably; Champion Diversity; [and] Promote a Healthy Society.” See *Our Approach to Company Building: Responsible Innovation*, General Catalyst, at: <https://www.generalcatalyst.com/mission>

⁸² “Techstars is a generalist investor that invests in companies in dozens of industries and dozens of countries, and we believe that incorporating environment, society, and corporate governance (“ESG”) into our investment decisions results in a more resilient portfolio and better long-term investment returns.” See *Techstars Responsible Investment & ESG Policy*, Techstars, 2022, at: <https://www.techstars.com/the-line/innovation-in-action/techstars-responsible-investment-and-esg-policy>

⁸³ “We believe good companies and good business can, and must be, synonymous. We prioritize human rights and the safety of the environment. We do not do business with parties that abuse the rights of others or the environment around us.” *Techstars Responsible Investment & ESG Policy*, p.5, at: <https://www.techstars.com/the-line/innovation-in-action/techstars-responsible-investment-and-esg-policy>

⁸⁴ See *Our Approach to Company Building: Responsible Innovation*, at <https://www.generalcatalyst.com/mission>

⁸⁵ Techstars mentions human rights multiple times in its policy. For instance, in its Exclusion List, it states: “Techstars will screen all potential investments in companies against its Investment Exclusion List (the “Exclusion List”) and will not knowingly invest in companies engaged in any of the industries or activities described on that List. Techstars Exclusion List is designed to ensure Techstars does not invest in companies that cause harm to the environment, human rights, society, or otherwise go against the high level of integrity Techstars requires of the businesses it brings into its portfolio.” Techstars

also mentions human rights explicitly in its Code of Conduct signed by its employees and investee companies: “We believe good companies and good business can, and must be, synonymous. We prioritize human rights and the safety of the environment. We do not do business with parties that abuse the rights of others or the environment around us.” See *Techstars Responsible Investment & ESG Policy*, at: <https://www.techstars.com/the-line/innovation-in-action/techstars-responsible-investment-and-esg-policy>

⁸⁶ Responsible AI Commitments for startups and their investors, Responsible Innovation Labs, 2023, at: <https://www.rilabs.org/responsible-ai>

⁸⁷ “Techstars conducts ESG related due diligence on potential accelerator companies prior to investment selection. This ESG diligence process includes screening applicant companies against Techstars Investment Exclusion List in addition to requesting information from applicants to determine whether they are actively addressing UN SDGs in their business models, operations, products or service offerings. The results of this ESG diligence will be provided to the Managing Director (“MD”) of the accelerator to which the company is applying. If ESG due diligence identifies that any applicant company’s operations involve excluded activities [N.B. which includes human rights], that company will not be eligible for Techstars investment. In addition to the due diligence provided directly by companies during the application process, respective MDs will conduct ESG diligence on potential accelerator companies based on their conversations with the founders and intimate knowledge of the founders.” See *Techstars Responsible Investment & ESG Policy*, at: <https://www.techstars.com/the-line/innovation-in-action/techstars-responsible-investment-and-esg-policy>

⁸⁸ “Techstars conducts ESG diligence on all new material partners, including both corporate partners and prospective investors in Techstars-managed funds. Techstars ESG diligence includes a set of mandatory questions addressing a potential partners’ sustainability practices/environmental impact, labor practices (specifically, whether they engage in or rely on a supply chain that engages in child labor), legal history regarding the environment and human rights, establishment of good governance policies (sanctions, anti-bribery, etc.) and their internal policies with respect to fostering a diverse workforce. Potential partners who do not provide satisfactory responses to the ESG diligence questions will either not be eligible to do business with Techstars, or will be asked to provide a plan that addresses how they will improve their ESG-related practices during their partnership with Techstars.” See *Techstars Responsible Investment & ESG Policy*, at: <https://www.techstars.com/the-line/innovation-in-action/techstars-responsible-investment-and-esg-policy>

⁸⁹ In 2022, Techstars will conduct a review of its existing material limited partners to assess their respective ESG risks and opportunities. The ultimate goal of this assessment is to determine each partner’s individual alignment with Techstars responsible investment commitments. It is contrary to Techstars commitments to positively impact the environment and society if our funds, or operations, are financed by entities that engage in harmful practices or known abuses of human rights and have not made commitments to engage in more net positive behavior. This review is necessary because Techstars existing limited partners have not gone through the ESG diligence process described above and therefore have not been evaluated on the basis of their environmental or social risks. Any partners that are found to misalign with Techstars ESG statements in the Code of Conduct will be discussed in the Responsible Investment Committee to determine whether the ESG risks related to the investor in question are too great or are not capable of being sufficiently mitigated in a reasonable period of time such that they will be See *Techstars Responsible Investment & ESG Policy*, at: <https://www.techstars.com/the-line/innovation-in-action/techstars-responsible-investment-and-esg-policy>

⁹⁰ “When considering applicant companies, Techstars investment teams balance many elements including how strong the team is, how good the idea is, how likely it is to succeed, and how much we can help the founders. In the current global landscape, Techstars also prioritizes the ESG risks and opportunities presented by a company. In consultation with existing international best practices related to ESG such as the IFC Performance Standards and the UN Guiding Principles on Business and Human Rights, and the Sustainability Reporting Standards Board (SASB), Techstars plans to redefine the metrics by which it measures the success of potential investments and accelerator program applicants to include both financial and non-financial metrics. This new guidance will be used to direct Techstars ongoing assessment of potential investments and be built into accelerator program KPIs.” See *Techstars Responsible Investment & ESG Policy*, at: <https://www.techstars.com/the-line/innovation-in-action/techstars-responsible-investment-and-esg-policy>

⁹¹ “Insight has a dedicated ESG committee that includes team members from across our organization. This cross-functional approach ensures that our ESG strategy and process is informed by a 360-degree perspective of our stakeholders and tailored to our ESG program’s core priorities. Our ESG committee sets our ESG program’s priorities by clearly identifying the topics within ESG that are most relevant to our strategy of investing in software and that align with

ЛАВЛАГАА

our values. Finally, our ESG committee reviews the results of the portfolio and ESG activities, identifying opportunities for improvements in our process...The second aspect of our program is ESG due diligence. At the pre-investment stage, we partner with Malk Partners, a seasoned and highly regarded ESG advisor, to conduct comprehensive due diligence and evaluations of ESG risks on all new portfolio investments. Insight integrates these diligence findings into its investment thesis and factors them into its investment decision. One lesson that we've learned is that for ESG diligence to be useful, it needs to evaluate risks through a lens that is relevant to the company's business. Does the company collect personal data on its customers or other third parties? If so, we then dig into their data-privacy policies and practices to ensure the company has designed its program to comply with an ever-increasing list of data-privacy regulations, including GDPR, CCPA, CPRA, and the VCDPA. Do they rely upon third-party reseller channels for their products, particularly in far-flung jurisdictions? Then we closely examine their policies and training programs around ethics and compliance to uncover any potential ethics or compliance risks, such as bribery or money laundering." See *Growing with ESG: A ScaleUp Investor's Approach to Responsible Investing*, at: <https://www.insightpartners.com/ideas/growing-with-esg-a-scaleup-investors-approach-to-responsible-investing/>

⁹² "The next aspect of Insight's ESG program involves direct and ongoing engagement with management at the portfolio company level. Insight starts this process immediately post-closing and maintains regular check-ins throughout the investment holding period to ensure that management not only understands our recommendations but actually puts them into practice. We have found that our companies are most successful when there is direct engagement with management immediately upon investing, when we provide resources to the portfolio, such as form policies and other practical guidance, and where the company demonstrates ownership of and commitment to improving its ESG posture by allocating dedicated resources to drive implementation. As is clear from the above, portfolio engagement is critical to implementation. The investment team members are our primary interface with management within the portfolio, and so it is important to sensitize them to our ESG priorities, how ESG fits into our investment process, and how to use their positions with the company (often at the board level) to encourage active engagement in our ESG program." See *Growing with ESG: A ScaleUp Investor's Approach to Responsible Investing*, at: <https://www.insightpartners.com/ideas/growing-with-esg-a-scaleup-investors-approach-to-responsible-investing/>

⁹³ *Responsible AI Commitments for startups and their investors*, at: <https://www.rilabs.org/responsible-ai>. See also *Welcome to Responsible Innovation Labs*, Responsible Innovation Labs, at: <https://www.rilabs.org/>. See also *Our Approach to Company Building: Responsible Innovation*, General Catalyst, at: <https://www.generalcatalyst.com/mission>

⁹⁴ "Techstars has a significant role to play in defining ESG metrics for early stage startups – we believe this is one of the ways that we can help move the needle towards a more inclusive, regenerative, and ethical future economy. This will also help us collaborate within the VC sector to co-create standard ESG metrics or expectations that are appropriate for early stage companies. Techstars recognizes that embedding ESG into our business practices, and encouraging entrepreneurs to do the same, increases both organizations' overall value proposition. As mentioned in *ESG Resources for Founders during Accelerators*, Techstars will offer ESG tools and training during accelerator programming that founders can leverage to excel in a financial world that prioritizes ESG criteria. In the future many similar educational resources will be offered to companies post accelerator including ESG-focused mentors available to companies, incorporating ESG tools into the publicly available Techstars Entrepreneur's Toolkit." See *Techstars Responsible Investment & ESG Policy*, at: <https://www.techstars.com/the-line/innovation-in-action/techstars-responsible-investment-and-esg-policy>

⁹⁵ *The world's 50 top venture capital firms*, Venture Capital Journal, 2022, at: <https://www.venturecapitaljournal.com/vcj-50/#vcj-50-2022>

⁹⁶ Blenkinsop, Philip and Meijer, Bart, *EU's Vestager sees draft code of conduct on AI within weeks*, Reuters, 2023, at: <https://www.reuters.com/technology/eu-vestager-sees-draft-code-conduct-ai-within-weeks-2023-05-31/>

⁹⁷ *Ensuring Safe, Secure, and Transparent AI*, 2023, at: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2023/07/Ensuring-Safe-Secure-and-Trustworthy-AI.pdf>. See also *FACT SHEET: Biden-Harris Administration Secures Voluntary Commitments from Leading Artificial Intelligence Companies to Manage the Risks Posed by AI*, The White House, 2023, at: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2023/07/21/fact-sheet-biden-harris-administration-secures-voluntary-commitments-from-leading-artificial-intelligence-companies-to-manage-the-risks-posed-by-ai/>; Mitchell, Billy, *Eight more companies join White House commitment to manage AI risks*, FedScoop, 2023, at: <https://fedscoop.com/eight-more-tech-companies-join-white-house-commitment-to-manage-ai-risks/>. As of October 5th, 2023, the fifteen companies which have signed the Voluntary Commitments include: Adobe, Amazon, Anthropic, Cohere, Google, IBM, Inflection, Meta, Microsoft, Nvidia, OpenAI, Palantir, Salesforce, Scale AI and Stability.

⁹⁸ UN Human Rights Committee (HRC), General Comment 31 [80]: *The Nature of the General Legal Obligation Imposed on States Parties to the Covenant*, 26 May 2004, UN Doc. CCPR/C/21/Rev.1/Add. 13, para. 8

⁹⁹ States are responsible for protecting against abuses by private companies even outside of their borders. This principle is well-accepted and directly applicable to rights infringed in the cases revealed in this project. See, for example, UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights (CESCR), General Comment 14: *State obligations under the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights in the context of business activities*, 10 August 2017, UN Doc. E/C.12/GC/24, § III.C.2.; UN Human Rights Committee (HRC), General Comment 36: *Right to Life*, 3 September 2019, UN Doc. CCPR/C/GC/36, para. 63; UN Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions, Annex to the Report: *Investigation into the unlawful death of Mr. Jamal Khashoggi*, 19 June 2019, UN Doc. A/HRC/41/CRP.1.

¹⁰⁰ For the purposes of this report, limited partners are entities that provide capital to VC firms.

¹⁰¹ This responsibility was expressly recognized by the UN Human Rights Council on 16 June 2011, when it endorsed the UN Guiding Principles on Business and Human Rights, and on 25 May 2011, when the 42 governments that had then adhered to the Declaration on International Investment and Multinational Enterprises of the OECD unanimously endorsed a revised version of the OECD Guidelines for Multinational Enterprises. See Human Rights Council, Human Rights and Transnational Corporations and other Business Enterprises, Resolution 17/4, UN Doc A/HRC/RES/17/4, 6 July 2011; OECD, OECD Guidelines for Multinational Enterprises, 2011, OECD Publishing, available at www.oecd.org/corporate/mne.

¹⁰² UN Office of the High Commissioner for Human Rights, *Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the United Nations "Protect, Respect and Remedy" Framework* (2011) UN Doc HR/PUB/11/04, Principles 11 and 13 including Commentary, available at www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf (hereafter UNGPs).

¹⁰³ OECD (2014), Scope and applications of 'business relationships' in the financial sector under the OECD Guidelines for Multinational Enterprises.

¹⁰⁴ UNGPs, Principles 15, 16 and 17 including Commentary.

ЭМНЕСТИ
ИНТЕРНЭШНЛ



Business & Human Rights
Resource Centre